

Klimaatboek

Alle uitgevoerde en geplande projecten van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier tegen overstromingen en wateroverlast

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Overzicht polders

LITERATURE

Inhoud

• Voorwoord	1
• Uitvoering Wateropgave en Hoogwaterbeschermingsprogramma	2
• Wateropgave per polder	4
• Texel en Kop van Noord-Holland	7
• West-Friesland	39
• Noord-Kennemerland	60
• Laag Holland	75
• Bijlagen	
- kaart Wateropgave	
- kaart Texel en Kop van Noord-Holland	
- kaart West-Friesland	
- kaart Noord-Kennemerland	
- kaart Laag Holland	

Voorwoord

De laatste jaren hebben we steeds vaker te maken met extreem weer. Zo was het in april 2007 uitzonderlijk warm, terwijl het in juni en juli veel regende. Als we niets zouden doen, zijn de gevolgen van de klimaatveranderingen op de lange termijn aanzienlijk. Waterkeringen breken door, overvloedig regenwater kunnen we niet meer kwijt en in droge tijden ontstaat er een tekort aan schoon, zoet water. Als hoogheemraadschap laten we het natuurlijk niet zoever komen.

De komende jaren versterken we een groot aantal waterkeringen zoals de dijken langs het Markermeer en die zwakke schakels langs de Noordzeekust. Een andere belangrijke uitdaging is de uitvoering van het programma 'maatregelen tegen wateroverlast': het aanpassen van 250 stuwen, het vergroten van de capaciteit van oude gemalen en het graven van honderden hectare extra waterberging. Daarnaast onderzoeken we waar een kans bestaat op watertekort.

Bij het versterken van onze waterkeringen en de aanleg van die extra ruimte voor water werken we vaak samen met andere partijen, zoals Rijkswaterstaat, de provincie Noord-Holland, gemeenten, landbouw- en natuurorganisaties, recreatiebedrijven en particulieren. Want iedereen heeft een belang bij een veilige leefomgeving en droge voeten. Veel van deze projecten bieden ook kansen voor de ontwikkeling van natuur en recreatie, andere vormen van landbouw en het terugbrengen van cultuurhistorische elementen in het landschap.

Dit boek geeft u een overzicht van alle dijkversterkingsprojecten en maatregelen tegen wateroverlast. Projecten die al uitgevoerd zijn, nu in uitvoering zijn of nog in de planfase verkeren. Het mag duidelijk zijn: het hoogheemraadschap werkt hard aan een veilig en "klimaat-proof" watersysteem!

Monique de Vries
Dijkgraaf

Uitvoering Wateropgave en Hoogwaterbeschermingsprogramma

Klimaatverandering dicteert dat we de komende jaren aan de slag moeten om wateroverlast en watertekort te voorkomen en dat we ook de primaire waterkeringen moeten versterken. Bovenopstaat daat de bodem en sligt de zeewaterspiegel. Alle overheden hebben in het 'Nationale Bestuurakkoord Water' met elkaar afgesproken dat in 2015 de watersystemen op orde moeten zijn. In 2015 moeten ook onze primaire waterkeringen aan de wettelijke norm voldoen. Dit hebben we met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat afgesproken in het huidige Hoogwaterbeschermingsprogramma. Hieronder schetsen we een beeld van de uitvoering van dit beleid: wat komt er alleraan bij kijken voordat de schoep die grond ingaat?

Maatregelen tegen wateroverlast

In 2005 bleek uit onderzoek dat 10 tot 12% van de poldergebieden in ons werkgebied niet voldeed aan de landelijke normen voor (toekomstig) wateroverlast. Daarom hebben we zoer, in samenwerking met onze buitenmilieumeerderheden en een expertengroep van andere overheden, belangorganisaties en terrein-eigenaren, een raamplan opgesteld. In het raamplan staat in welke polders maatregelen nodig zijn en wat die oplossing kan zijn om (toekomstig) wateroverlast te beperken. De belangrijkste maatregelen zijn het aanpassen van stuwen, het graven van extra ruimte voor water en het vergroten van de capaciteit van gemalen. Soms zijn andere, creatievere oplossingen nodig. In het raamplan staat aangegeven of de henneman maatregelen kosteneffectief en maatschappelijk verantwoord zijn. Wateroverlast op een industrieterrein bijvoorbeeld veroorzaakt veel meer schade dan in een weidegebied. De maatregelen uit het raamplan voeren we uit in nauw overleg met de streek. De oplossingsrichting uit het raamplan is daarbij het vertrekpunt, maar er is ruimte voor voortschrijdend inzicht. We willen per polder maatwerk leveren, samen met andere maatschappelijke partners. Daarom zoeken we naar samenwerking met andere partijen zoals gemeenten, de provincie Noord-Holland, landbouw- en natuurorganisaties, recreatiebedrijven en particulieren. We sluiten aan bij lopende projecten of zetten gezamenlijk nieuwe initiatieven op. Bijvoorbeeld door de aanleg van extra water in een mensgebouwde, of door ruimte voor water te maken op een golfbaan. Ook de gebiedscommissies van het Investeringsbudget Landelijk Gebruik (L.G.) spelen een rol in het vinden van eenvoudig funtiegebouw van extra waterberging.

Het hoogheemraadschap werkt voorvervarend aan het verbeteren van stuwen en gemalen. Het aanleggen van extra ruimte voor water is een complexer proces. Ten eerste omdat bestemmingsplannen vaak gewijzigd moeten worden waarop bescherm mogelijk is. We doen er bij de inrichting van waterbergingen en via beheerplannen alles aan om wildschade of schade door overwaaiend onkruid vanuit een waterberg te voorkomen. En als er toch schade is, hebben we regelingen om die te compenseren. Desondanks zijn met name agrariërs vaak bang voor overlast. Een tweede reden die de aanleg van waterbergingen complex maakt, is het feit dat we een waterberg zo willen inrichten dat die ook voor bijvoorbeeld natuur en recreatie een meerwaarde heeft. Ook zoeken we vaak naar een combinatie met andere taken van het hoogheemraadschap, zoals het inzetten van erkende gronden in dijiversterkingsprojecten en kadeverbeteringen. We willen dus 'werk met werken' maken. Dat stelt eisen aan de inrichting van de waterberg en vereist samenwerking met en medefinanciering door anderen. Vrijwel iedereen ziet het nut in de noodzaak in van extra waterberging, maar dat wil niet zeggen dat die zonder slag of stoot gerealiseerd kunnen worden. Er is veel overleg en tijd nodig om alle mensen in dezelfde richting te krijgen.

Versterking van de primaire waterkeringen

Elke vijf jaar onderzoeken we of de kwaliteit van de primaire waterkeringen nog voldoet aan de eisen. Primaire waterkeringen zijn de belangrijkste keringen die ons land beschermen tegen overspoelingen vanuit de Noordzee en Waddenzee, de grote rivieren en het IJssel- en Markermeer. Na de laatste toetsing bleek dat osse vertrouwen plaatzen versterkingswerkzaamheden nodig zijn. Daaronder zijn grote werken, maar ook eenvoudige aanpassingen. Op dit moment werken

we volop aan de uitvoering van versterkingsmaatregelen aan de Markermeerdijk tussen Enkhuizen en Hoorn. Voor andere waterbergingen, zoals de Hondsbossche en Pettumer Zeewering, de Markermeerdijk tussen Hoorn en Edam en de Waddenzeedijk op Texel, zijn dijkversterkingsplannen in de maak. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat beïnvloedt de versterkingswerkzaamheden. De eerste versterkingsaangelegenheden zijn opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit is een landelijke meerjarenplanning van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, die jaarlijks geactualiseerd wordt. Het Rijk heeft het hoogheemraadschap vanuit dit programma 432 miljoen euro beschikbaar gesteld om alle algekoerde waterbergingen voor 2015 te verstevigen.

Vóordat we een dijk verstevigen, stellen we eerst een startnotitie op. Hierin staat op welke markeringen de dijksecties) versterkt zullen kunnen worden. Die notitie wordt in overleg met betrokken gemeenten, de provincie Noord-Holland, bewoners en ondernemers langs de dijk en belangengroepen opgesteld. De verschillende oplossingen onderzoeken we in een Milieu-effectrapportage (MER). Die laat zien welke effecten de verschillende oplossingen hebben op de omgeving. Daarbij worden de effecten op het landschap onderzocht, maar ook op de natuur, de cultuurhistorie, bodem en water, wonen-, werk- en het leefmilieu, onderhoud en kosten. Uiteindelijk wordt voor de dijk of iedere dijksectie één manier gekozen om de dijk te versterken, het zogenoemde voorkeursalternatief. Dit wordt vervolgens uitgewerkt in een dijkversterkingsplan. Ook hierbij betrekken we alle belanghebbenden via informatieavonden, inspraakondes, persoonlijke gesprekken en vergaderingen.

Na goedkeuring door de provincie, kan de aanbesteding van het dijkversterkingsplan van start. Daarna gaat de schop de grond in. Waar mogelijk maken we daarbij duurzaam gebruik van de grond die vrijkomt bij het graven van waterbergingen. Over 'werk niet werk' maken gesproken. In dit klimaatboek hebben we al onze projecten in het kader van die watersopgave en het huidige Hoogwaterbeschermingsprogramma verzameld. De informatie in dit boek zal ongetwijfeld wijzigen. Want het mag duidelijk: de uitvoering van maatregelen tegen wateroverlast en het versterken van onze primaire waterbergingen zijn complexe processen.

Wateropgave per polder

In onderstaande tabel staat per polder aangegeven wat de wateropgave is. Dat hoeveel stuwen we moeten aanpassen, hoeveel extra maalcapaciteit er nodig is en hoeveel hectare waterberging gegraven moet worden. De tabel geeft tevens aan hoe kosten-effectief de maatregelen zijn. Met andere woorden, wegen de kosten op tegen de baten?

Poldernaam	Kosten-effectief	Kosten-Baten-verhouding	Stuwen Te doen/Gereed (aantal)		Maalcapaciteit Te doen/Gereed (m³/min)	Waterberging Te doen/Gereed (ha)	
Texel							
Eiland	Wel	11,0	5	5	60	9,4	1,3
Gemeenschappelijke Polders	Minder	5,3	17	5	0	0	0
Prins Hendrikkroondorp	Niet	1.244,5	1		0	0	0
Waal en Burg en Het Noorden	Wel	0,7	19		15	8,4	3,5
TOTAAL			42	5	75	93,8	4,8

Poldernaam	Kosten-effectief	Kosten-Baten-verhouding	Stuwen Te doen/Gereed (aantal)		Maalcapaciteit Te doen/Gereed (m³/min)	Waterberging Te doen/Gereed (ha)		
Kop van Noord Holland								
Afdeling A	Wel	4,1	2		1,4	1,4	5	
Afdeling B	Wel	4,1	2		0	0	4	
Afdeling C	Wel	1,5	3		16,8	1,7	11,4	
Afdeling D	Niet	87,0	1		0	0	0,9	
Afdeling E	Minder	5,5	1		0	0	12,2	
Afdeling F	Niet	12,1	0		0	0	5,5	
Afdeling H-ON	Wel	0,5	1		20,7	0	18,5	
Afdeling I Noord	Wel	0,7	1		0	0	7,7	
Afdeling I Zuid	Niet	998,0	1		0	0	0	
Afdeling IJF	Wel	0,4	2		0	0	7,2	
Afdeling IJ-O	Niet	10,4	1		20,2	0	1,2	
Afdeling NJ	Minder	2,7	3		23	0	6,5	
Afdeling NM Noord	Wel	0,3	0		4,7	0	3,4	
Afdeling NS	Wel	0,4	0		0	0	8,3	
Afdeling OT-PV	Wel	2,4	1		7,4	0	27,4	
Afdeling W	Wel	2,3	0		0	0	5,2	
Afdeling Z	Wel	1,1	3		24	0	38,4	
Afdeling ZG-ZM	Wel	0,9	4		0	0	8,9	
Anne Paulownapolder Hoog & Laag	Niet	0,2 / 0,1	22		55	0	7,4	
Bedijkte bossen	Niet	19,2	0		0	0	0,8	
Callantsoog	Wel	0,9	8		35	0	12,5	
Grietpolder	Niet	18,8	3		0	0	0,5	
Griet- en Breekpolder	Wel	0,7	1		0	0	0	
Hippolytushoefverkoog	Minder	6,2	3		0	0	0	
Oosterlandverkoog	Wel	2,3	3		5	0	4,1	
Oosterpolder Niedorp	Niet	48,3	2		0	0	0	
Ringspolder	Wel	0,4	2		0	0	0	
Schagenwaard	Minder	7,0	0		0	0	0	
Valkkoog	Niet	10,8	0		0	0	2	
Waard-Nieuwland	Niet	18,1	0		0	0	0	
Wieringerwaard	Wel	0,9	1		0	0	0	
TOTAAL			70	0	213,3	3,1	197	0

Wateropgave per polder

Poldernaam	Kosten effectief	Kosten-Baten verhouding	Stuwen Te doen/Gereed aantal	Maalcapaciteit Te doen/Gereed (m³/min)	Waterberging Te doen/Gereed (ha)
West-Friesland					
Drieban	Niet	58,5	5	0	30,5
Grootslag	Niet	22,6	0	0	12,3
Mijnschouwer	Niet	32,5	0	0	64
Oosterzeedijk Hoorn	Minder	6,1	2	60	52,2
Uitdam	Minder	6,4	1	0	0
Vier-Noorder-Koggen	Minder	5,3	12	0	280,4
Westerkogge	Niet	25,0	1	0	9,7
TOTAAL			21,0	72,5	449,1
					57,8

Poldernaam	Kosten effectief	Kosten-Baten verhouding	Stuwen Te doen/Gereed aantal	Maalcapaciteit Te doen/Gereed (m³/min)	Waterberging Te doen/Gereed (ha)
Noord-Kennemerland					
Aegidiorperpolder	Niet	995,0	1	0	0
Baafjespolder	Minder	8,3	2	0	0
Bergumer	Niet	13,2	5	0	39
Beverwijk	Niet	100,0	1	0	4,5
Binnengoesterpolder	Niet	25,5	0	0	3,7
Castricummerpolder	Niet	10,6	2	10,5	8
Damlanderpolder	Niet	70,0	2	0	5,7
De Zien	Niet	10,4	0	0	11
Domegaesterpolder	Niet	33,1	2	0	5,2
Eendrachtpolder-Noord	Minder	8,5	0	0,7	0
Egmondmeer	Wel	0,4	2	0	0
Geestmerambacht	Niet	18,8	8	0	0,3
Groetenpolder	Niet	16,8	3	10,2	10,2
Groot-Limmerpolder	Niet	22,2	5	0	0
Hargerpolder	Niet	28,7	1	3,5	4,1
Heerhugowaard	Niet	67,0	0	0	1
Hempolder Castricum	Wel	3,3	0	0,7	0,2
Klaas Hoorn- en Kijpolder	Niet	11,2	1	0	4,8
Nolendring	Wel	0,1	0	0	0,2
Noordscharnwoude	Wel	3,0	1	0	0
Oosterschjpolder	Wel	2,3	3	17,2	23
Philisteinse polder	Niet	284,8	2	0	9,8
Uitgestrekte Haarlemmermeerpolder	Wel	1,8	4	0	59
Veenhuizen	Niet	52,8	2	0	5
Vermeerschterspolder	Wel	3,7	0	1	10
Verenigde polders	Niet	33,1	11	0	52,3
Westwiederpolder	Niet	14,9	0	0	18,2
Wijmersummerspolder	Wel	0,9	3	0	9,1
Zwartedijkspolder	Wel	2,8	0	0	0
TOTAAL			61	1,0	49,8
					10,2
					274,3
					0

Wateropgave per polder

Poldernaam	Kosten effectief	Kosten-Baten verhouding	Stuwen Te doen/Gereed (jaantal)	Maalcapaciteit Te doen/Gereed (m³/min)	Waterberging Te doen/Gereed (ha)
Laag Holland					
Assenhoef (noord-west)	Minder	9,8	3	0	9
Beemster	Wel	4,2	5	0	10
Betuwezoom	Niet	26,3	0	0	70
Bijlmeren	Minder	0,9	0	0,6	2,5
Bikhouw	Niet	36,3	1	3,2	6
Broekmeren	Wel	21,0	2	0	0
Burgerwoud	Niet	19,1	0	0,3	2
Burkmeer	Niet	53,9	2	0	1
De Gooi	Wel	3,6	1	0	0
De Koog	Niet	11,5	3	0	12
De Nes	Niet	35,5	1	0	2
De Schermen-Noord	Wel	4,4	3	0	3,3
De Schermen-Zuid	Niet	26,1	3	0	11,8
Eilandspolder	Niet	46,4	0	0	73
Engewermer	Wel	0,6	5	0	0
Floriskoog	Niet	11,0	0	0	1,5
Grote Westerkooig	Niet	19,4	0	0	6
Hazeerpolder (5320)	Niet	100,0	1	0	0,5
Uitdam	Niet	999,0	1	0	3
Kanewoude Hogendijk	Wel	0,9	1	0	0
Kleine Westerkooig	Niet	42,6	0	0	5
Marken	Niet	15,2	0	0	15
Mijserhemmen	Niet	67,6	1	0	2
Munnikenmeers	Wel	1,9	5	1,3	0
Oosterkooig	Niet	20,0	1	0	2
Overeemse	Niet	100,0	1	0	0
Polder Westzaan	Niet	41,3	0	0	3,5
Purmer landelijk Noord	Niet	108,9	2	26,7	15
Purmer landelijk Zuid	Niet	19,5	10	26,7	10
Purmer Stedelijk	Wel	0,6	1	0	0
Purmerland Oost	Wel	0,04	5	2	0
Purmerland West	Wel	4,5	2	1	0
Schaalmeer	Minder	6,2	1	0	0
Volendammermeer	Wel	0,1	1	0	0
Wijde Wormer	Wel	1,2	6	0	40
Woudwieren	Wel	1,6	1	0	0
Zaandammerpolder	Wel	0,8	5	0	5,2
Zeevang	Wel	1,0	0	0	10
Zuidpolder	Niet	26,0	0	0	32
TOTAAL			68	2	59,6
					353,3 3,3

Texel

Texel heeft een prachtig landschap en kan gezien worden als Noord-Holland in het klein. Het kent een grote variatie in hoogtegeving, relief, bodemopbouw en landgebruik. Rond 1600 bestond Texel nog uit twee in een ijstijd opgetuwdde keileembulten (De Hooge Berg en Eijerland). Die waren omgeven door zandplaten, met aan weerszijden geulen. Door de mens zijn de afgelopen eeuwen tientallen gebieden ingepolderd. Hierdoor kan het eiland verdeeld worden in het oude land en het nieuwe land. De duinen vormen een belangrijk natuurgebied, net als de brakke en zilte delen van polders aan de oostrand. Verblijfcreatie is één van de belangrijke peilers van de eilandseconomie. Zowel op het oude als het nieuwe land vindt verschillende vormen van landbouw plaats; waaronder bollenteelt, melkveehouden en natuurlijk de schapenhouderij. De verscheidenheid aan landschappen wordt weerspiegeld in de samenstelling en kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Dat varieert van zoet duinwater aan de westkant tot zilt water aan de oostkant. Voor voldoende zoet water is het eiland afhankelijk van neerslag. In de winter kan er een teveel aan water zijn en 's zomers kan er sprake zijn van verdroging. Dit heeft gevolgen voor zowel de landbouw als de natuur. Zeespiegelstijging, klimatologische veranderingen en veranderingen in het gebruikspatroon, hebben een belangrijke invloed op de waterhuishouding van Texel.

De Kop van Noord-Holland

De Kop van Noord-Holland beslaat de noordelijkste punt van het Noord-Hollandse vasteland. Het gebied wordt aan drie kanten omringd door zowel zout als zoet water. Het is grotendeels een ingedijkt waddengebied tussen de voormalige eilanden Gai-lantsoog, Huisduinen en Wieringen. De Wieringermeer is een droogmakerij van later datum. Deze polder ligt in tegenstelling tot het overige gebied ver beneden de zeespiegel. Van drie meter beneden NAP aan de randen, tot vijf meter beneden NAP in het centrale deel. In de Wieringermeer treedt brakke kwel op. Overigens dragen hier en daar de natuur en het water in de hele Kop van Noord-Holland nog sporen van een zout verleden.

De Kop is verdeeld in acht gemeenten, waarin 40 woonkernen te vinden zijn. Er wonen ongeveer 150.000 mensen. Het is voor Nederlandse verhoudingen een echte plattelandsregio met een geheel eigen karakter. Over het algemeen is het een grootschalig gebied. Het bestaat uit de kuststrook, polders, waterwegen, grote wateren, verspreid liggende natuurgebieden, grootschalige landbouwgebieden en voormalig eiland Wieringen. In de Kop van Noord-Holland is 80% van het totale landoppervlak in gebruik en beheer voor agrarische doelen. Er is gespecialiseerde bollenteelt en grootschalige akkerbouw en in mindere mate met vollegrondsgroente en veeteelt. De glastuinbouw heeft zich inmiddels ook een plaats verworven en zal in de komende jaren sterk uitbreiden. Een grote economische peiler is de toeristische en recreatieve sector. Alleen al de aanwezigheid van de kust maakt de Kop van Noord-Holland aantrekkelijk.

Naam project: Westerboersweg

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

In de buurt van De Waal op Texel ligt langs de Westerboersweg een natuurgebied van Natuurmonumenten. Dat bestaat uit natte graslanden waar veel vogels broeden. Natuurmonumenten wilde het gebied graag verder ontwikkelen. Het hoogheemraadschap had in de polder Waal en Burg extra ruimte voor water nodig. We hebben waterberging en natuur gecombineerd door natuurvriendelijke oevers aan te leggen langs de Westerboersweg. De natuurvriendelijke oevers functioneren in perioden van wateroverlast als waterberging.

Planning

De natuurvriendelijke oevers zijn in 2007 gerealiseerd.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Texel
- Natuurmonumenten
- I.G.-Commissie Texel

Naam project:
Tatenhove

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

Op Texel heeft het hoogheemraadschap, in het land achter hotel Tatenhove, een waterberging gegraven van een halve hectare groot. De waterplas is aangelegd met natuurvriendelijke oevers, waardoor bijzondere plantensoorten tot ontwikkeling komen. Een deel van het zand dat bij het graven is vrijgekomen, is gebruikt om een sportveld op te hogen. Met een ander deel is een duin versterkt.

Planning

Waterbergings Tatenhove is in mei 2007 opgeleverd.

Andere betrokken partijen

- Eigenaren van hotel Tatenhove
- Gemeente Texel
- Provincie Noord-Holland
- R.G.-Commissie Texel

Naam project: Oosterkolk

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

Op Texel ligt op ongeveer twee kilometer ten westen van Oosterend de polder Waal en Burg. Het hoogheemraadschap heeft hier een vijver gegraven van 2,5 hectare. De vijver heeft een laag waterpeil en is een zogenoemd plassengebied.

Dit betekent dat de waterberging het hele jaar door nat is. In de zomerraanden staat het water in de vijver lager dan in de winter. De verschillende waterstanden zijn gunstig voor de flora en fauna in dit gebied. De waterberging is nodig, omdat de sloten bij veel regen het water niet kunnen verwerken. Met deze maatregel zorgen we er ook voor dat het opgeslagen water verlaagd wordt afgevoerd.

Planning

Dit project is begin 2008 uitgevoerd.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Betrokkene agrariërs
- I.G.-Commissie Texel

Naam project: Nieuw Breda

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

In de polder Eijerland is in totaal ruim negen hectare extra ruimte voor water nodig. Rondom de boerderij Nieuw Breda, vlakbij vliegveld Texel, hebben wij extra watergangen en natuurvriendelijke oevers aangelegd. De oevers hebben een flauwer talud gekregen, zodat er in tijden van extreme regenvall extra waterberging is. Ook de natuur profiteert van deze maatregel.

Planning

De natuurvriendelijke oevers zijn in het voorjaar van 2008 gerealiseerd.

Andere betrokken partijen

- Eigenaar boerderij Nieuw Breda
- Vereniging voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer De Lieuw
- ILG-Commissie Texel

Naam project: Hogezandskil

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

Op Texel heeft het hoogheemraadschap een natuurvriendelijke oever aangelegd aan de zuidzijde van de Hogezandskil, ter hoogte van de kruising Hoofdweg en Stuferweg. Zo is extra ruimte voor water ontstaan waardoor de kans op wateroverlast in de polder Eijerland is verkleind. De vrijgekomen grond is door agrariërs gebruikt om hun land op te hogen.

Planning

Het project is half oktober 2007 gestart en eind 2007 afgerond.

Andere betrokken partijen

- Natuurmonumenten
- Gemeente Texel
- I.G.-Commissie Texel

Naam project: Havendijk Den Helder

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

Op de Havendijk in Den Helder staat een betonnen keermuur. Uit onderzoek bleek dat de twee meter hoge keermuur bij extreme golftag om kon vallen. Bij het Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM) heeft de keermuur ruggensteun gekregen. Over een lengte van circa 215 meter is een aarden wal tegen de keermuur aangebracht. De dijk voldoet nu weer aan de wettelijke veiligheidsnorm. Dwarbij zijn de tuin en de parkeerplaatsen bij het KIM heringericht.

Planning

De versterkingswerkzaamheden zijn in het najaar van 2007 uitgevoerd.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Ministerie van Defensie
- Gemeente Den Helder
- Bewoners en ondernemers in het gebied

Naam project: Woudmeer en de Speketerspolder

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

In september 1994 viel in het noordelijk deel van Noord-Holland een grote hoeveelheid neerslag die in veel poldergebieden tot wateroverlast heeft geleid. Ook in de Woudmeer en Speketerspolder was veel wateroverlast. Deze polder ligt in de gemeente Harenkarspel tussen Dirksland en Vlaardingen. In de laaggelegen polder is in vijf gebieden een waterbergings gegraven met een totale oppervlakte van veertien hectare. De waterbergingen staan in open verbinding met de omgeving.

Bij extreme regenval houden we met een schuif het water vast in de waterbergingen. Als de slaten door het gemaal weer op een normaal peil gebracht zijn, wordt het water afgevoerd.

Met de realisatie van dit project is het wateroppervlak in beide polders ongeveer twee keer zo groot geworden. Hierdoor schommelt het waterpeil in de polder bij hevige regenval veel minder. De gebieden liggen op een voor de natuur gunstige plek tegen een provinciale verbindingszone, waardoor de gebieden als 'stapstenen' kunnen fungeren.

Planning

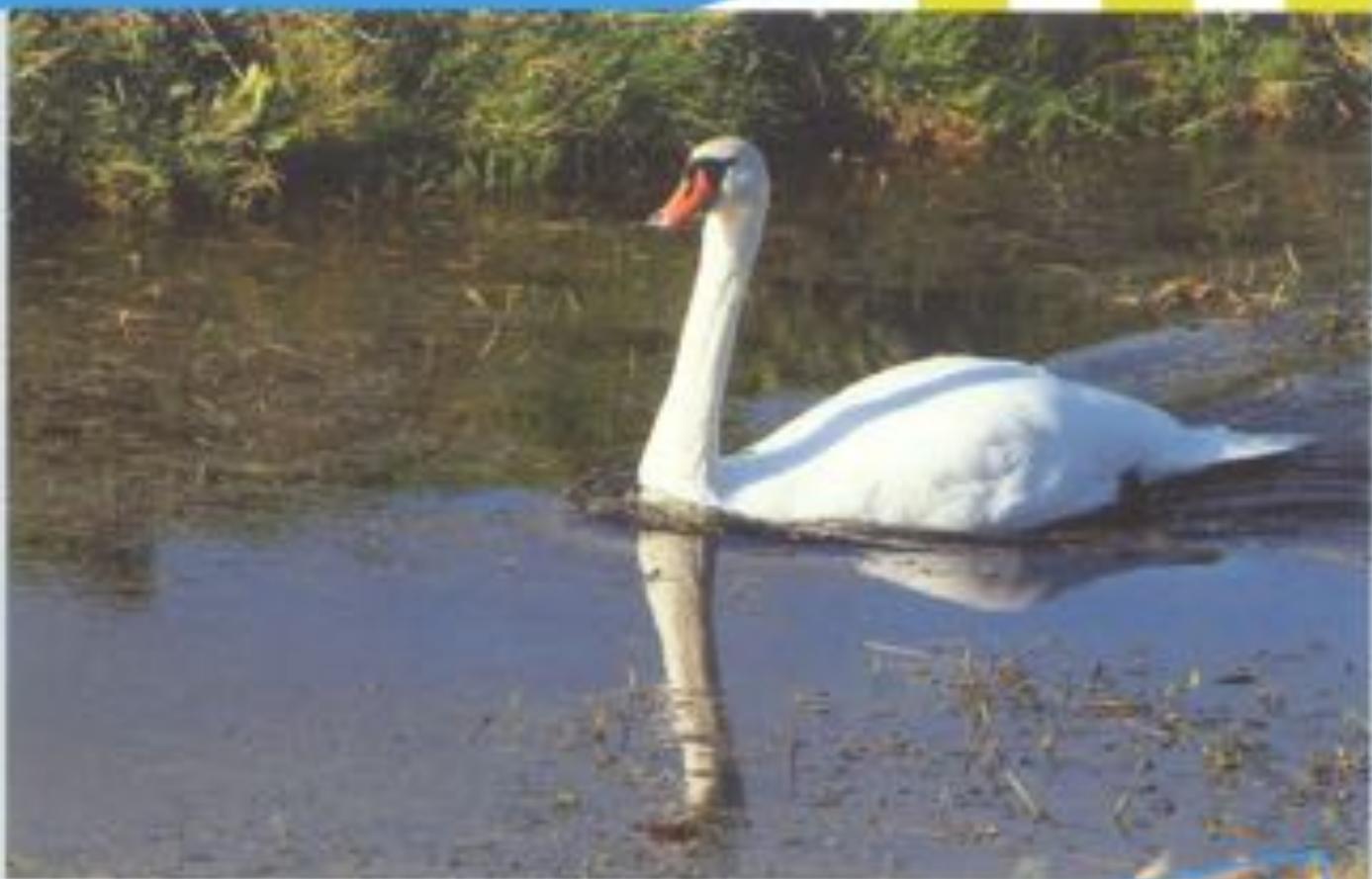
Het project is in de periode tussen 1999 en 2000 uitgevoerd.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Harenkarspel
- UTO
- Provincie Noord-Holland
- DLO

Naam project: Noorderkaag

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

Vlakbij Kolhorn heeft Staatsbosbeheer in de polder Noorderkaag een aantal natuertemeritten in eigendom. Een van die gebieden is ingericht als lepelaarvoeragegegebied. Het hoogheemraadschap heeft hiervoor een groot aantal kleine slootjes aangelegd en gedeeltes van de percelen verlaagd. De vrijkomende grond hebben we gebruikt voor de aanleg van kaden van de toekoortocht naar het nieuwe gemaal Kolhorn. De grond is ook gebruikt om de terreinen vlakbij de Molenkolk op te hogen. Door de inrichting van het gebied is de hoeveelheid open water in de polder Noorderkaag vergroot. In de Noorderkaag passen we ook drie stuwen aan.

Planning

De inrichting van de Noorderkaag is in 2006 al gerond. Alle stuwen zijn voor het einde van 2008 geautomatiseerd.

Andere betrokken partijen

- Staatsbosbeheer
- Gemeente Niedorp

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Postsloot

Beschrijving van het project

Natuurgebied de Roggesloot op Texel is een voormalige wadgeul, die door de aanleg van dijken grotendeels uit zoet water bestaat. Maar er zijn ook delen met brak water. Het is een brede sloot met een grote verscheidenheid aan flora en fauna, vooral op de brakke stukken. De Roggesloot wordt gevuld met water uit het landbouwgebied in het westelijk van de polder Eijerland, dat via de Postsloot wordt afgevoerd. Daarnaast stroomt ook schoon duinwater rechtstreeks naar de Roggesloot. Om de waterkwaliteit van de Roggesloot te verbeteren, gaan we het water uit de Postsloot omleiden naar het Eijerlands kanaal. Deze watergang functioneert straks ook als extra waterberging doordat er natuurvriendelijke oevers aangebracht worden.

Planning

In het najaar van 2008 wordt het project opgeleverd.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Betrokkene agrariërs
- ILG-Commissie Texel

Naam project: Gemaal Krassekeet

Beschrijving van het project

Op Texel pompt gemaal Krassekeet overtollig water uit de polders die Koog, Waal en Burg en het Noorden naar de Waddenzee. De capaciteit van dit gemaal moet vergroot worden. Dit is één van de maatregelen om in de toekomst wateroverlast in de polders te beperken. In het gemaal staan twee pompen. Die krijgen zwaardere motoren. Ook wordt de elektrische installatie in gemaal Krassekeet aangepast.

Planning

Het project is medio 2008 afgerond.

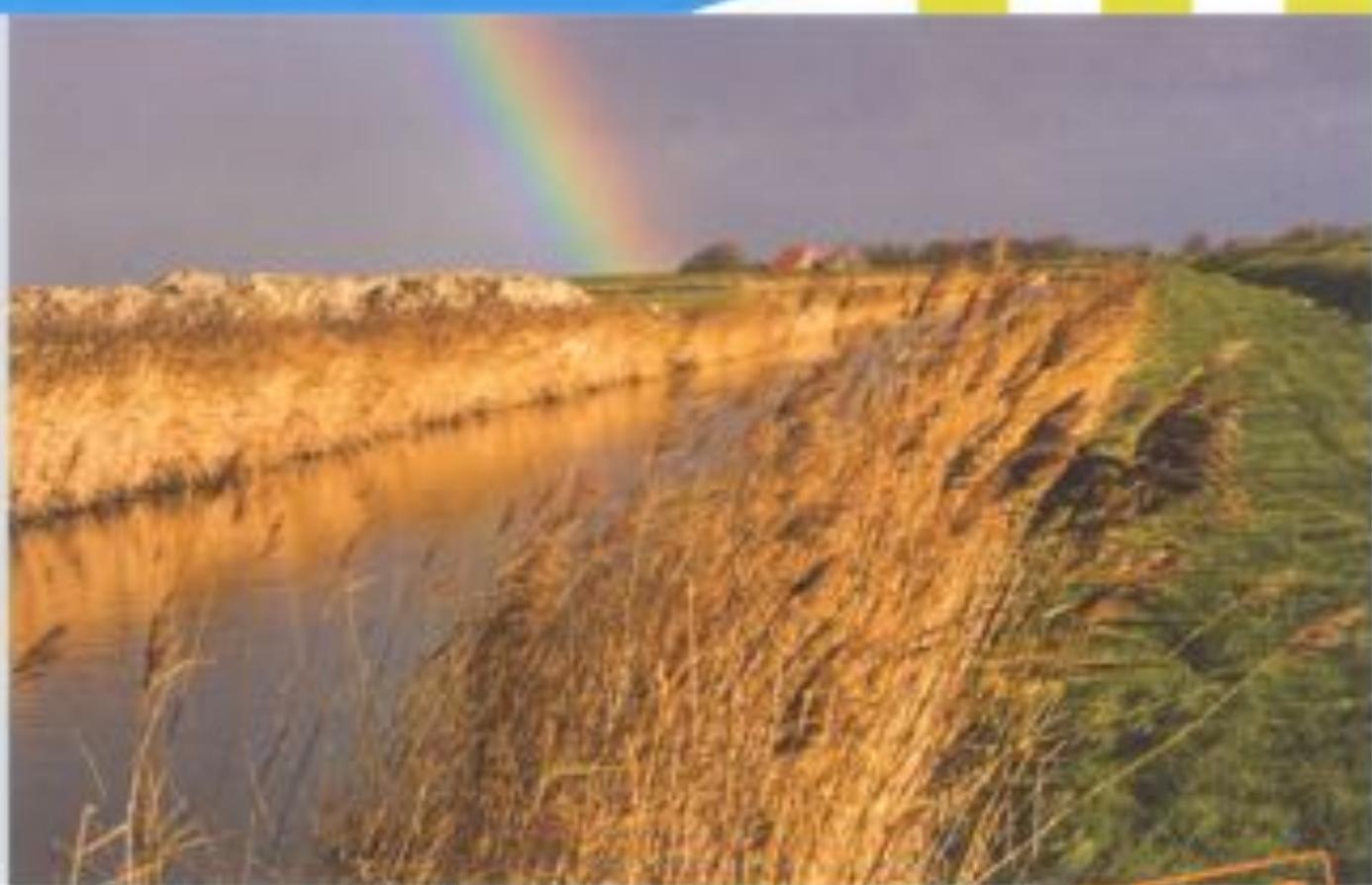
IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Texel
- ILG-Commissie Texel

Naam project: Doorsteek Krassekeet

Beschrijving van het project

Om in tijden van extreme regenval wateroverlast in de polder Eijerland te voorkomen, wordt er een grote duiker van een diameter van 1,50 meter aangelegd. Overtollig water kan dan vanuit Eijerland naar gemaal Krassekeet stromen.

Hiermee vermindert de kans op wateroverlast in de polder. De doorsteek wordt aangelegd in de buurt van het gemaal.

Planning

Het project is in najaar 2006 afgerond.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Texel
- I.G.-Commissie Texel

Naam project:
Dorpzicht

Beschrijving van het project

Bij De Cocksdorp heeft Staatsbosbeheer een deel van de graslanden in eigendom van Hoeve Dorpzicht. Er zijn plannen om die graslanden in te richten als natuurgebied. Vooruitlopend op de uitvoering van de plannen van Staatsbosbeheer richt het Hoogheemraadschap, bij Dorpzicht, de oever van het Eijerlandskanaal natuurvriendelijk in. Zo ontstaat meer ruimte voor water. Ook de natuur profiteert van deze aanpassing.

Planning

De natuurvriendelijke oevers bij Dorpzicht realiseren we eind 2008.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Staatsbosbeheer
- Gemeente Texel
- ILG-Commissie Texel

Holland's
Noorderkwartier

Naam project: Eijerlandskanaal

Beschrijving van het project

Op Texel krijgt de oostzijde van het Eijerlandskanaal over de gehele negen kilometer een natuurvriendelijke oever. Niet alleen de natuur heeft baat bij zo'n oever. De oever dient ook als extra waterbergingsruimte in tijden van extreme regenval. De werkzaamheden bestaan voornamelijk uit het afgraven en flauwer maken van het talud. De vrijgekomen grond wordt deels ter plaatse verwerkt.

Planning

In het noorden, ter hoogte van het ganzenreservaat, is twee kilometer van de oever begin 2008 natuurvriendelijk ingericht. De aanleg van de overige zeventien kilometer voeren we uit in het najaar van 2008.

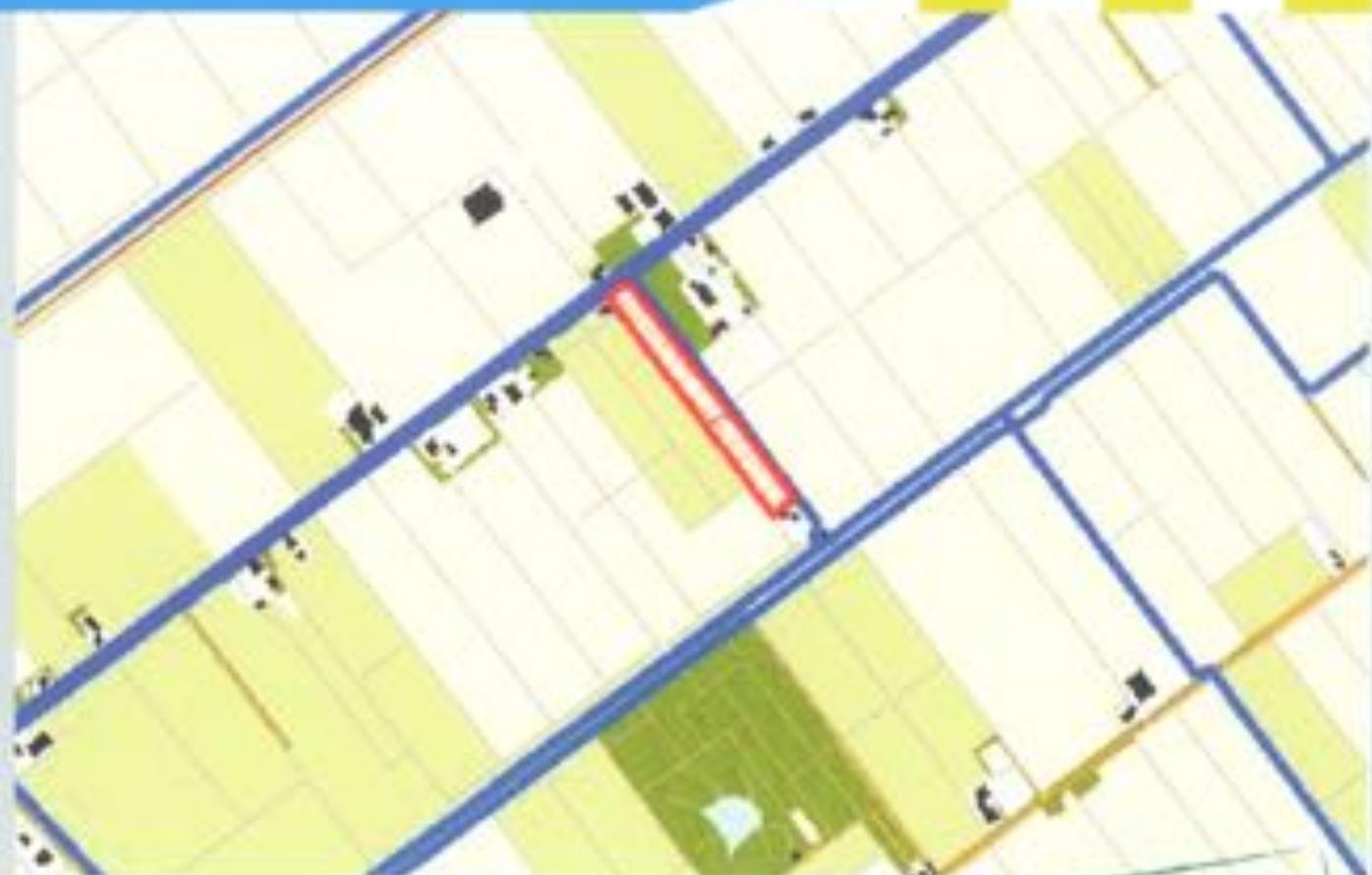
IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Texel
- ILG-Commissie Texel

Naam project: Polder OTPV

Beschrijving van het project

Bij de 'molen PV', aan de Korte Belkmerweg heeft het hoogheemraadschap in 2007 drie percelen van in totaal 1,8 hectare grond aangekocht van de Stichting Zijper Molens. Deze percelen liggen in de polder 'OTPV'. We willen de percelen inrichten als zogenoemde 'droge waterberging'. Dat betekent dat we geen grote oppervlakten open water aanleggen. De percelen behouden hun agrarische functie. De waterberging wordt alleen in gevallen van wateroverlast in gebruik genomen.

Planning

Het project is halverwege 2009 gereed.

PLANFASE

Andere betrokken partijen

- Stichting Zijper Molens
- Landschap Noord-Holland
- I.G.-Commissie Kop van Noord-Holland

Naam project: Duinen Kop van Noord-Holland

PLANFASE

Beschrijving van het project

De waterkeringen langs de Noordzeekust die versterkt moeten worden, noemen we 'zwakke schakels'. In heel Nederland zijn er in totaal tien. In ons werkgebied liggen twee zwakke schakels: de Hondsbossche en Pettemer Zeewering en de duinen tussen Petten en Den Helder. Bij de zwakke schakels geldt, naast de opgave voor de veiligheid, ook een opgave voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. De duinen tussen Callantsoog en Grote Keeten zijn opvallend smal. De provincie en het hoogheemraadschap werken momenteel aan een duurzaam versterkingsplan, waarin onderzocht wordt hoe de duinen precies versterkt moeten worden. In de startnotitie staan drie varianten voor de duinversterking. Elk model biedt voldop ruimte om naast veiligheid, ook de natuur, recreatie en toerisme in de kustzone te versterken. Iedere variant wordt onderzocht op allerlei mogelijke effecten op de omgeving. Daarna wordt bepaald op welke manier de duinen versterkt worden.

Planning

In 2014 is het werk gereed.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Zijpe en Den Helder
- Bewoners en ondernemers in het gebied
- Belangenorganisaties

Naam project: Gemaal Wijdenes Spaans

PLANFASE

Beschrijving van het project

Gemaal Wijdenes Spaans is gebouwd in 1847 als stoomgemaal. In 1928 is de stoomketel vervangen door een elektromotor. Het gebouw is authentiek en staat op de Rijksmonumentenlijst. Het gemaal voldoet niet meer aan de huidige eisen. Het oude gebouw wordt grondig gerestaureerd. Het gebouw wordt voorzien van twee nieuwe pompen met een totale bemaalingscapaciteit van 340 m³ per minuut. Hiermee lossen we ook een deel van de wateropgave in de Anna Paulownapolder op. Gemaal Wijdenes Spaans grenst aan het plangebied het Kruisewin, waar we het voorhoren hebben om een waterberging aan te leggen (zie projectbeschrijving in dit boek).

Planning

Voor 2010 starten we met de uitvoering van de werkzaamheden.

Andere betrokken partijen

- Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten
- Gemeente Anna Paulowna

HOLLANDS
Noorderkwartier

Naam project: Wieringermeerdijk

PLANFASE

Beschrijving van het project

Bij de laatste toetsing van alle primaire waterkeringen in ons gebied, bleek dat de steenbekleding van de Wieringermeerdijk onvoldoende gewicht en stabiliteit heeft. De voorbereiding van de planstudie is inmiddels gestart. In een startnotitie stelt het bestuur van het hoogheemraadschap een aantal varianten voor de dijkversterking vast. Die worden onderzocht op effecten voor onder andere landschap, natuur, cultuurhistorie, woon-, werk- en leefmilieu en kosten en techniek. In de planstudie nemen we de resultaten mee van een uitgebreid onderzoek dat Rijkswaterstaat heeft uitgevoerd naar de erosiebestendigheid van de huidige kern van de dijk die van kiezelsteen is. De sterkte van deze kern en de hoeveelheid kiezelsteen in de dijk bepalen de omvang van de dijkversterking.

Planning

De uitvoering is voorzien van 2011 - 2015.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Wieringen en Wieringermeer
- Bewoners en ondernemers in het gebied
- Belangenorganisaties

Naam project:
Havendijk Den Oever

PLANFASE

Beschrijving van het project

De havendijk van Den Oever voldoet niet aan de wettelijk gestelde norm. De havendammen breken de golven vanuit de Waddenzee onvoldoende. Hoge golven lopen tegen de dijk omhoog en slaan er soms deels overheen. Met het oog op de toekomstige klimaatveranderingen moeten er maatregelen genomen worden zodat de situatie weer voor vijftig jaar veilig is. Binnenkort start het hoogheemraadschap met de planeertijd voor het verbeteringsplan. Hiervoor zoeken wij samenwerking met belanghebbenden.

Planning

De uitvoering staat gepland voor 2010 - 2011.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Wieringen
- Bewoners en ondernemers in het gebied
- Belangenorganisaties

Naam project: Waddenzeedijk Texel

PLANFASE

Beschrijving van het project

Het hoogheemraadschap start in 2008 met de planstudie voor de dijkversterking Waddenzeedijk Texel. De dijk is op tien verschillende plaatsen afgekeurd vanwege uiteenlopende problemen. De dijk is op een aantal locaties niet hoog genoeg. Ook zijn de stabiliteit van de dijk en de erosiebestendigheid van de dijkbekleding op een aantal locaties een probleem. De diversiteit van de problematiek en het groot aantal belanghebbenden rond de dijk, zoals terreinbeheerders, belangenorganisaties, bewoners en toeristen, maken dit project bijzonder uitdagend.

Planning

De uitvoering van het werk is vanaf 2012 t/m 2015.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Texel
- Bewoners en ondernemers in het gebied
- Belangenorganisaties

Naam project:
Stontelerdijk

PLANFASE

Beschrijving van het project

De Stontelerdijk ligt bij Den Oever tussen de Wieringermeerdijk en de Stevinsluizen. De steenbekleding is onvoldoende sterk. We starten in 2010 met de voorbereiding om de steenbekleding te vervangen.

Planning

De versterkingswerkzaamheden starten in 2012 en zijn uiterlijk in 2014 uitgevoerd.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Wieringen
- Bewoners en ondernemers in het gebied
- Belangenorganisaties

Naam project: Kruiszwijn

PLANFASE

Beschrijving van het project

In de Anna Paulownapolder hebben de provincie Noord-Holland en de gemeente Anna Paulowna plannen om een gebied van 35 hectare in te richten voor natuurontwikkeling. Door het terrein, in het laagst gelegen gebied met natte percelen, loopt de Kruiswijnsloot. Hier leggen we zes hectare waterberging aan. Het project Kruiszwijn draagt bij aan de ecologische verbindingszone Noordboog, die loopt van het Zwanerwater bij Callantsoog tot het IJsselmeer. Ook een showtuin van de Stichting Promotie Bollenteelt is onderdeel van het plan. In het toekomstige natuurgebied komen fiets- en wandelpaden waardoor straks 23 hectare van het gebied toegankelijk is voor recreanten.

Planning

De uitvoering start waarschijnlijk in 2008.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Anna Paulowna
- Landschap Noord-Holland
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord
- Stichting Promotie Bollenteelt
- ILG-Commissie Kop van Noord-Holland

Naam project: Koegraszeedijk

PLANFASE

Beschrijving van het project

De steenuetting op de Koegraszeedijk in de gemeente Den Helder is onvoldoende sterk. We starten in 2010 met de voorbereiding voor het versterken van de steenbekleding.

Planning

De versterkingswerkzaamheden worden in 2012 uitgevoerd. Het project zal medio 2014 afgerond zijn.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Den Helder
- Bewoners en ondernemers in het gebied
- Belangenorganisaties

Naam project: Hondsbossche en Pettemer Zeewering

PLANFASE

Beschrijving van het project

De waterkeringen langs de Noordzeekust die versterkt moeten worden, noemen we 'zwakke schakels'. In heel Nederland zijn er in totaal tien. In ons werkgebied liggen twee zwakke schakels: de Hondsbossche en Pettemer Zeewering en de duinen tussen Petten en Den Helder. Bij de zwakke schakels geldt naast de opgave voor de veiligheid ook een opgave voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. Het hoogheemraadschap werkt samen met de provincie Noord-Holland aan een plan om de zes kilometer lange zeedijk tussen Camperduin en Petten voor de komende vijftig jaar sterk genoeg te maken.

In die startnotitie staan vier alternatieven voor de dijkversterking. Die onderzoeken we op haalbaarheid, betaalbaarheid en de effecten voor onder andere natuur, landschap, cultuurhistorie, archeologie, flora en fauna, woon-, werk- en leefmilieu, bodem en water, verkeer en vervoer en techniek. Uiteindelijk besluit het bestuur van het hoogheemraadschap op welke manier de Hondsbossche en Pettemer Zeewering versterkt wordt. Gedurende het gehele proces organiseert het hoogheemraadschap, in samenwerking met de provincie Noord-Holland, informatieavonden en workshops.

Planning

In 2010 start het hoogheemraadschap met de versterkingswerkzaamheden.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Bergen en Zijpe
- Bewoners en ondernemers in het gebied
- Belangenorganisaties

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Duinrand en Burgerweg

PLANFASE

Beschrijving van het project

Langs de duinrand ligt de Zijpe- en Hazepolder. Het hoogheemraadschap past in deze gebieden het watersysteem aan door stuwen te automatiseren. Het water wordt dan beter over de verschillende peilverdelen. Ook voegen we een aantal bemalingseenheden samen. Een bemalingseenheid is een gebied waaruit het overtollige water door een gemaal wordt afgevoerd. In de Zijpe- en Hazepolder hebben we ruim vijftig hectare extra ruimte voor water nodig. Ter hoogte van de Burgerweg heeft het hoogheemraadschap vijf hectare grond aangekocht. Hier leggen we een waterberging en een fietspad aan.

Planning

In 2008 schrijven we een plan van aardpak. We verwachten in 2010 met de uitvoering te kunnen starten.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Zijpe
- IJG-Commissie Kop van Noord-Holland

Naam project: Callantsoog

PLANFASE

Beschrijving van het project

In de gemeente Zijpe ligt vlakbij natuurgebied het Zwanerivieren de polder Callantsoog. Daar heeft het hoogheemraadschap 12,5 hectare extra ruimte voor water nodig. We hebben daarom 10,8 hectare grond vlakbij de Zijzerzeedijk aangekocht. In dit gebied willen we acht hectare waterberging realiseren. Zodra er onderzoeken zijn uitgevoerd, stellen we in overleg met de gemeente een inrichtingsplan op. Waar mogelijk combineren we de aanleg van de waterberging met bijvoorbeeld natuurontwikkeling en recreatie. De overige 4,3 hectare in de polder Callantsoog wordt gerealiseerd in de planontwikkeling rond het Boskerpark, waaraan het hoogheemraadschap financieel bijdraagt (zie projectbeschrijving in dit boek).

Planning

In september 2008 verwachten we de juridische overdracht van de grond. Daarna start de plannering.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Zijpe
- LG-Commissie Kop van Noord-Holland

Naam project: Boskerpark

Beschrijving van het project

De Boskerpolder ligt in de polder Callantsoog. Het is het laagste ingepolderde gebied van het gehele poldergebied tussen de Noord- en de Zuidschinkel dijk. Binnen de Boskerpolder wordt de komende jaren het verblijf/recreatiepark Boskerpark aangelegd. Dit wordt gecombineerd met de aanleg van een ecologische zone. Binnen de Boskerpolder heeft het hoogheemraadschap een wateropgave van 4,5 ha. Voor de aanleg van het recreatiepark (extra verharding) moet de ontwikkelaar één hectare extra water graven. De totaal benodigde hoeveelheid berging wordt gerealiseerd door de aanleg van een grote waterplus binnen Boskerpark.

Planning

Het plan is om in 2010 te beginnen met de bouw van het Boskerpark.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Zijpe
- Molenwater Bv
- ILG-Commissie Kop van Noord-Holland

Naam project: Boermanszwin

PLANFASE

Beschrijving van het project

Boermanszwin ligt in de gemeente Anna Paulowna. We hebben hier 2,8 hectare grond aangekocht om extra ruimte voor water te realiseren. We onderzoeken momenteel of we nog extra gronden kunnen verwerven en dan een kavelruil kunnen realiseren. De waterberging wordt aangelegd in samenwerking met Landschap Noord-Holland. De waterberging in Boermanszwin kan namelijk deel uitmaken van de Noordboog, een ecologische verbinding tussen het Zwanenwater bij Callantsoog en het IJsselmeer. Daarnaast is de gemeente enthousiast over ons voorstel om van het nog aan te leggen onderhoudspad een wandelpad te maken.

Planning

De plannen zijn in een verkennende fase. We verwachten het project in 2010 af te kunnen ronden.

Andere betrokken partijen

- Landschap Noord-Holland
- Gemeente Anna Paulowna
- ILG-Commissie Kop van Noord-Holland

Naam project: Bedrijventerrein 't Zand

PLANFASE

Beschrijving van het project

De dorpskern 't Zand in de gemeente Zijpe, heeft een totale wateropgave van 5,2 hectare. Als gevolg van de aanleg van bedrijventerrein 't Zand moet nog eens twee hectare extra water gegraven worden. Deze waterberging wordt aangelegd in de groene zone binnen het bedrijventerrein die nog gerealiseerd moet worden. De gemeente heeft de waterberging opgenomen in het plan voor het bedrijventerrein.

Planning

De waterberging in bedrijventerrein 't Zand is in 2012 aangelegd.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Zijpe

Naam project: Balgzanddijk

PLANFASE

Beschrijving van het project

De grasbekleding van de Balgzanddijk is onvoldoende sterk. De versterking van deze dijk willen we combineren met de plannen van Landschap Noord-Holland voor natuurgebied Balgzand. Door de werkzaamheden en het aanvragen van de bijbehorende vergunningen op elkaar af te stemmen, wordt de natuur minder verstoord én verwachten we tijdwinst. Omdat hebben we de versterkingswerkzaamheden in de planning naar voren gehaald.

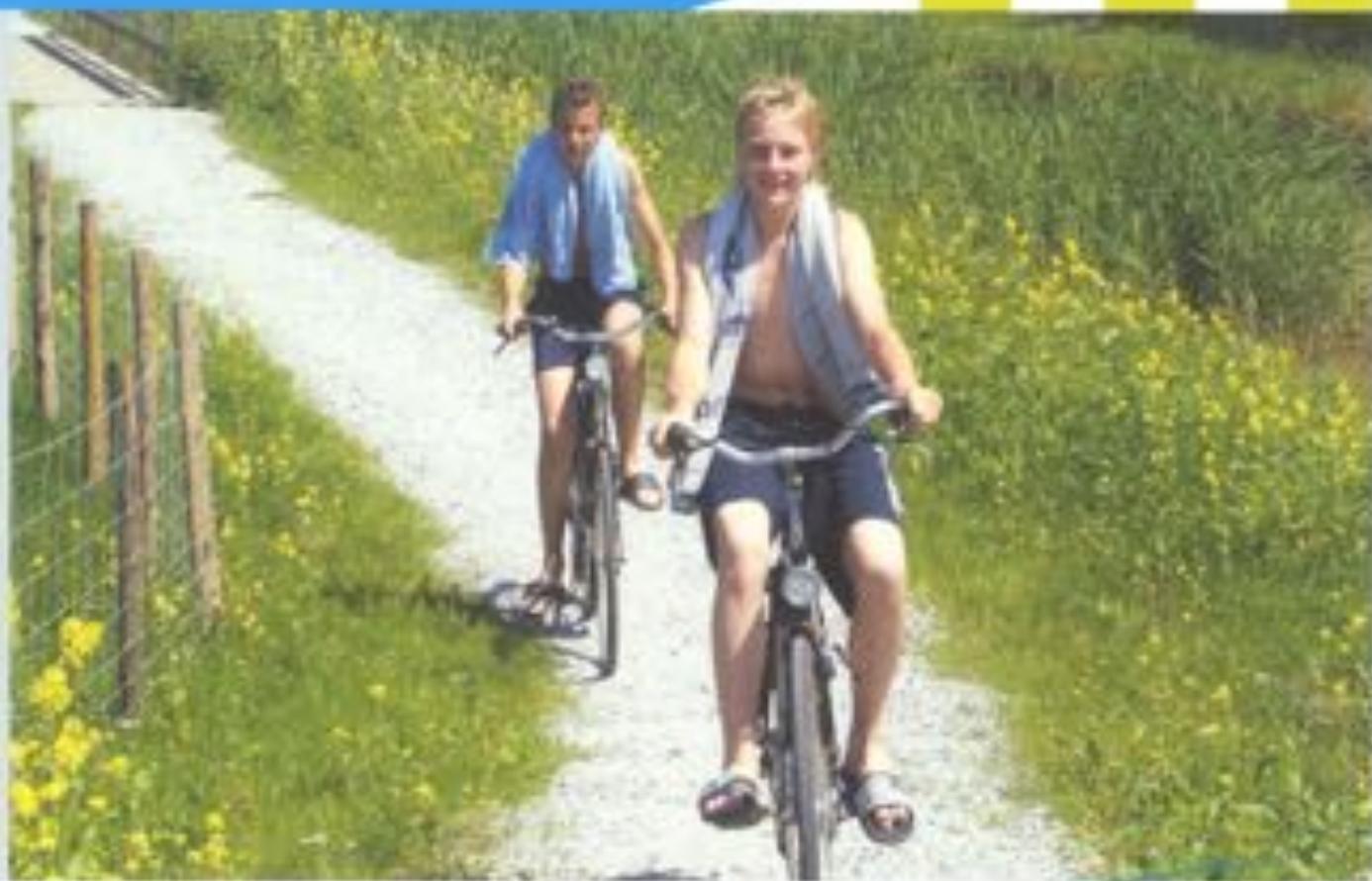
Planning

Het project is in 2014 afgerond.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Anna Paulowna
- Landschap Noord-Holland
- Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee
- Bewoners en ondernemers in het gebied

PLANFASE

Beschrijving van het project

In de Zijpe- en Hazepolder is een groot aantal afzonderlijke poldergebieden. Die worden afdelingen genoemd en worden aangeduid met een hoofdletter. In afdeling KP hebben we 7,2 hectare extra ruimte voor water nodig. We zijn daarom bezig met de aankoop van de grond van een agrariër. We willen de grond voor een deel gebruiken als waterberging. Samen met andere partijen bekijken we hoe we het gebied een landschappelijke, recreatieve en natuurvriendelijke bestemming kunnen geven. We zijn op dit moment in gesprek met de gemeente Zijpe over de inrichting. Aansluitend wordt een principeschema gemaakt.

Planning

Zodra de gronden aangekocht zijn, schakelen we STIVAS in voor het traject van kavelruil. In 2009 starten we met de planvorming voor het gebied.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- STIVAS
- Gemeente Zijpe
- ILG-Commissie Koo van Noord-Holland

Naam project: Afdeling C

PLANFASE

Beschrijving van het project

De Zijpe- en Hazepolder heeft een groot aantal afzonderlijke poldergebieden. Die worden afdelingen genoemd en worden aangeduid met een hoofdletter. In veel van deze afdelingen hebben we extra ruimte voor water nodig. Dit is ook het geval in de afdelingen C (11,4 hectare) en D (0,9 hectare).

In afdeling C konden we grond aankopen met een oppervlak van 17 hectare. Daarom voegen we de wateropgave in de afdelingen C en D samen en lossen we die op in de afdeling C. De waterberging combineren we met agrarische structuurversterking door kavelruit, de aanleg van natuurvriendelijke oevers, een plasdraszone en open water waar een particuliere ondernemer een foreldervijver wil beginnen. De wandelpaden in het gebied worden straks door de gemeente Zijpe beheerd. Landschap Noord-Holland gaat het natuurgebied beheren.

Planning

De planning is om het project in 2011 af te ronden.

Andere betrokken partijen

- Landschap Noord-Holland
- Gemeente Zijpe
- Particuliere ondernemer
- ILG-Commissie Kop van Noord-Holland

West-Friesland

West-Friesland wordt aan drie zijden omsloten door de Westfriese Omringdijk die rond 1250 voor het eerst in de archieven opduikt. Het is de enige dijk ter wereld, die in zijn geheel tot monument is verklaard. De dijk van Medemblik tot en met Schermerhorn maakt onderdeel uit van dijkring 13. Dat wil zeggen dat deze primaire waterkering de meest ongunstige omstandigheden moet kunnen weerstaan, zoals die statistisch gerien eens in de 10.000 jaar voor zouden kunnen komen. In het gebied zijn weinig droogmakerijen. West-Friesland kenmerkt zich door fijnmazige verkavelingen, die lange waterlijnen vormen. Er komt vooral akkerbouw, tuinbouw en veeteelt voor. Daarnaast zijn er boomgaarden en de wereldbekende zaachveredelingsbedrijven te vinden. In het gebied wonen ongeveer 200.000 mensen, soms in lange karakteristieke lintdorpen. De watersport is een belangrijke pijler voor de economie, zowel in de eeuwenoude havensteden Hoorn, Enkhuizen en Medemblik, als in Andijk.

Naam project: Groene Pade

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

In het kader van de landinrichting De Gouw is in een deel van de polder Vier Noorder Koggen nabij Aartswoud het waterpeil verlaagd en zijn de sloten verdiept. Het hoogheemraadschap heeft er extra ruimte voor water gecreëerd door een langgerekt perceel van ongeveer tachtig meter breed af te graven. De waterbergingsstaat in open verbinding met het polderwater zodat er altijd water staat. Het gebied sluit aan op de ecologische hoofdstructuur. Door de waterbergingsloop loopt een onderhoudspad dat ook gebruikt wordt als wandelpad. Langs het water liggen plasdrasbevers waar riet groeit. In het water liggen eilandjes waar wilgenstruikengroeiën. Landschap Noord-Holland beheert het gebied.

Planning

Het project is in 2004 afgerond.

Andere betrokken partijen

- Bureau Beheer Landbouwgronden
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Opmeer
- Landschap Noord-Holland

Naam project:
Twisk

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

In de jaren negentig liepen landerijen in Twisk onder na flinke regenbuien. In 2005 hebben we daarom ten noorden van Twisk 38 hectare land afgegraven en ingericht als waterberging en natuurgebied. Tijdens perioden van extreme regenval wordt het gebied onder water gezet. De waterberging in Twisk is een nieuwe schakel (stapssteen) in de ecologische verbindingszone van het Zwanenwater naar het IJsselmeer. Vele soorten planten en dieren voelen zich thuis in de moerassige plasdrasgebieden. Langs de waterberging is een fietspad aangelegd.

Planning

Het project is in december 2005 opgeleverd.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Medemblik
- Provincie Noord-Holland
- LTO
- STIVAS
- Landschap Noord-Holland
- Omringende agrariërs

Naam project: Veersloot

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

Ten noorden van Bobeldijk, in de gemeente Koggenland, ligt de Veersloot. Daar heeft het hoogheemraadschap zes hectare grond aangekocht. Daarvan is ongeveer 3,5 hectare ingericht als waterberging, gecombineerd met natuurontwikkeling.

Het gebied is een onderdeel van een natte verbindingsroute voor plant en dier. Aan de westkant van de Veersloot hebben we een plasserasione gemaakt, met veel open water. De waterberging staat in open verbinding met het poldersysteem. Aan de oostkant van de Veersloot is een rietsoever aangelegd om wildschade te voorkomen bij een aangrenzende agrariër.

Planning

De werkzaamheden zijn in augustus 2006 afgerond.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Koggenland
- Aangrenzende agrariërs

Naam project: Obdam

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

De polder Obdam is een van de laagste punten in West-Friesland. De afgelopen tien jaar kampen agrariërs er regelmatig met wateroverlast. Op initiatief van de lokale LTO-afdeling heeft het voormalige Waterschap Westfriesland in 2001 een inrichtingschart voor het gebied gemaakt. Verschillende partijen hebben samen gewerkt om elf hectare extra waterberging in de polder te creëren. Na het aankopen en ruilen van gronden, het uitvoeren van onderzoeken en het verkrijgen van vergunningen, startte het hoogheemraadschap in 2005 met de aanleg. De extra waterberging is voldoende om grote neerslaghoeveelheden in het gebied zelf op te vangen.

Planning

In 2006 is het project opgeleverd.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Koggenland
(voormalige gemeente Obdam)
- Provincie Noord-Holland
- Vrijwillige Weidevogelvereniging Obdam
- Agrarische Natuur en Landschapsvereniging Westfriesland
- Recreatieschap Westfriesland
- STIVAS

Holland's
Noorderkwartier

Naam project: De Lage Hoek

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

In de gemeente Opmeer heeft het hoogheemraadschap bij de ruilverkaveling De Gouw, 1,5 hectare grond verworven ten noorden van de A10 de Graafweg. In dit gebied is extra ruimte voor water aangelegd. De grond die vrij kwam bij het afgraven is op de naastgelegen percelen van agrariers verwerkt. Ook zijn in de polder de Lage Hoek vier stuwen aangepast. Het hoogheemraadschap past de komende jaren in totaal circa 250 stuwen aan. Stuwen verdelen het water over de verschillende peilvakken en zorgen voor voldoende aanvoer naar het gemaal.

Planning

De waterberging is in 2003 gerealiseerd. De stuwen in de Lage Hoek zijn in 2004 geautomatiseerd. In 2009 zijn alle stuwen aangepast.

Andere betrokken partijen

- Aangrenzende agrariers

Naam project: Hensbroek

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

Om in de toekomst wateroverlast te voorkomen moet het watersysteem in de polder Hensbroek aangepast worden. Het watersysteem is op orde gebracht door de aanleg van ruim zes hectare open water en een peilaanpassing (het verwijderen van een tussenpeil). Naast het graven van extra water, heeft ook de natuur een impuls gekregen. Het hoogheemraadschap heeft in het gebied een wandelpad aangelegd. De afgegraven grond hebben we onder andere gebruikt om een deel van de kadi langs de ringsloot van de Wogmeer te verbeteren. Het project is uitgevoerd ten zuidoosten van Hensbroek in de gemeente Koggenland.

Planning

De werkzaamheden zijn gestart in juni 2006 en zijn inmiddels afgerond.

Andere betrokken partijen

- Landschap Noord-Holland
- Provincie Noord-Holland
- Recreatieschap Westfriesland
- Gemeente Koggenland
(voormalige gemeente Oudam)
- STIVAS

Natuurmonumenten
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: IJsselmeerdijk Medemblik-Enkhuizen

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

De IJsselmeerdijk tussen Medemblik en Enkhuizen moet op een aantal plaatsen versterkt worden. De Nespolderdijk is door het Hoogheemraadschap verzwuurd door de dijk te verleggen naar het IJsselmeer, waardoor er meer ruimte vrijkwam om de dijk te versterken. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt is de glooiing voorzien van natuurgesteente (basalt). Op de Proefpolderdijk is de dijkbekleding vernieuwd. Hier is het basalt vervangen door beton waarop zogenoemde ecokoppen zijn aangebracht. Op die nieuwe oppervlakte van die ecokoppen kunnen zich algen en andere plantjes hechten. Zo is de kans groot dat de zeldzame korstmos het Zeedambordje behouden blijft.

Planning

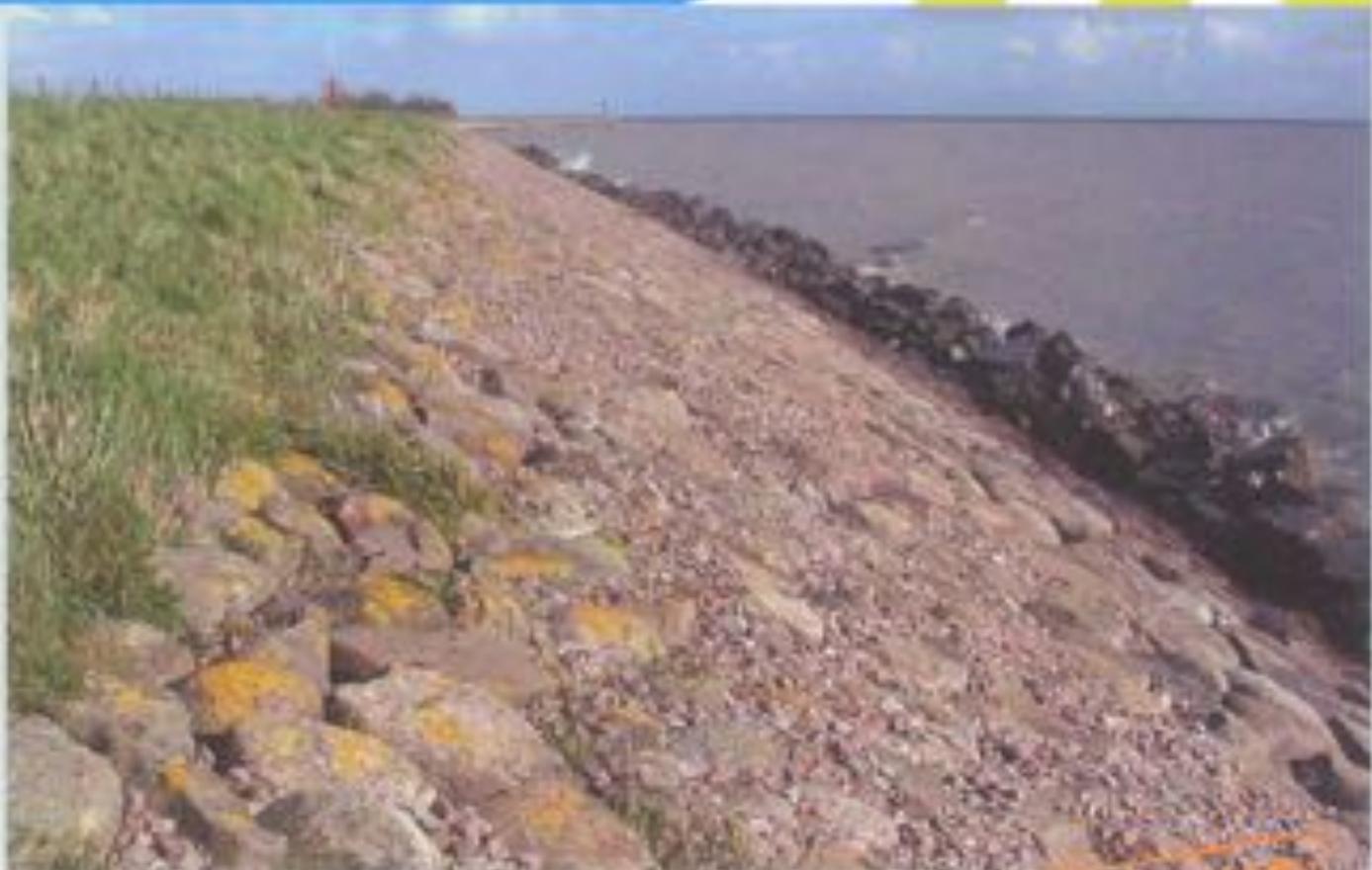
Het project is in 2007 afgerond.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Wierdenhout, Andijk
- Belangenorganisaties
- Bewoners en ondernemers langs de dijk

Naam project: Markermeerdijk Enkhuizen-Hoorn

IN UITVOERING

Beschrijving van het project

Circa 13,7 kilometer van die in totaal 22 kilometer lange Markermeerdijk tussen Enkhuizen en Hoorn moet worden versterkt.

De versterking is volop in uitvoering. We versterken delen van de dijk op verschillende manieren: door een binnendijkse steunberm te plaatsen of door de dijk aan de Markermeerkant te verbreden en te verhogen. Op sommige plaatsen komt er een damwand in de dijk en bij Enkhuizen leggen we een voorland aan waarop de golven breken. Daarnaast wordt ook de dijkbekleding verbeterd en waar nodig vernieuwd.

Als de versterkingswerkzaamheden de aanwezige landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden aanstaan, compenseren we die.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Enkhuizen, Hoorn en Drechterland
- Bewoners- en ondernemers langs de dijk
- Belangorganisaties

Planning

We zijn met de uitvoering van de dijkversterking begonnen in september 2007. Het werk duurt tot 2011.

Markermeerdijk
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Scheidingsstuwen polder Vier Noorder Koggen

Beschrijving van het project

Het hoogheemraadschap plaatst vier bevaarbare scheidingsstuwen nabij de Rijksweg A7. In tijden van wateroverlast worden de stuwen omhoog gezet. Het water in het westelijke deel van de polder wordt langer vastgehouden waardoor de overlast in het oostelijke deel verminderd. Alleen bij hevige regenbuien en een ongunstige windrichting komen de scheidingsstuwen omhoog. Bij het gebruik van de stuwen ontstaat in het westelijk deel van de polder geen extra wateroverlast.

Planning

De stuwen worden in de loop van 2008 geplaatst.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- LTO West-Friesland
- Rijkswaterstaat
- Gemeente Medemblik
- Agrariërs in het gebied

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: De Kolk van Dussen

Beschrijving van het project

Tussen Lambertshaag en Aartswoerd wordt een terrein van 40 hectare ingericht voor natuurontwikkeling en waterberging. Het gebied vormt een 'stapsteen' in de ecologische verbinding tussen het Zwanenwater en IJsselmeer. Een deel van het gebied wordt natter gemaakt, zodat de natuur een impuls krijgt. Tussen de Veersloot en het Pannepad graven we natuurvriendelijke oevers en sloten en leggen we stuwen en duikers aan. Een ander deel van het gebied wordt 0,50 tot 0,70 meter afgegraven. Dat kan in tijden van extreme regenval onder water gezet worden. Een deel van de vrijkomende grond wordt gebruikt om de kade langs de toekomstige wandel- en fietspad het Pannepad langs de waterbergingsweg. Landschap Noord-Holland, dat het gebied na aankondiging gaat beheren, bouwt daar een vogelkijktoren.

Planning

In het najaar van 2008 wordt het project opgeleverd.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Dienst Landelijk Gebied
- Landschap Noord-Holland
- Landinrichtingscommissie De Gouw
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Opmeer, Medemblik
- Aangrenzende landeigenaren
- ILG-Commissie West Friesland

HOOGHEEMRAADSELIJK
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Drachterveld

Beschrijving van het project

Het stedelijk gebied van Hoorn heeft omvoldoende ruimte om water, in tijden van wateroverlast, op te slaan. Aan de stadsrand van Hoorn is die ruimte wel beschikbaar. In het Drachterveld in de gemeente Drechterland, wordt een gedeelte van dit gebied ingericht als zogenaamde droge waterbergingsplaats. Dat wil zeggen dat de waterbergingsplaats alleen in geval van wateroverlast onder water komt te staan. De grond die vrijkomt, gebruikt het hoogheemraadschap voor de dijkverzwaarings Enkhuizen - Hoorn. In het gebied wordt een wandel- en een fietspad aangelegd.

Planning

Het project kent drie fasen. De eerste fase is inmiddels begonnen met het ontgraven van een partie grond voor het dijkverzwaaringsproject Enkhuizen - Hoorn. Deze fase is eind 2009 afgerond. In de tweede fase, die in 2010 begint, wordt de resterende grond ontgraven en afgeworpen. In de laatste fase richten we het gebied in. Deze fase start eind 2011 en is eind 2012 gereed.

IN UITVOERING

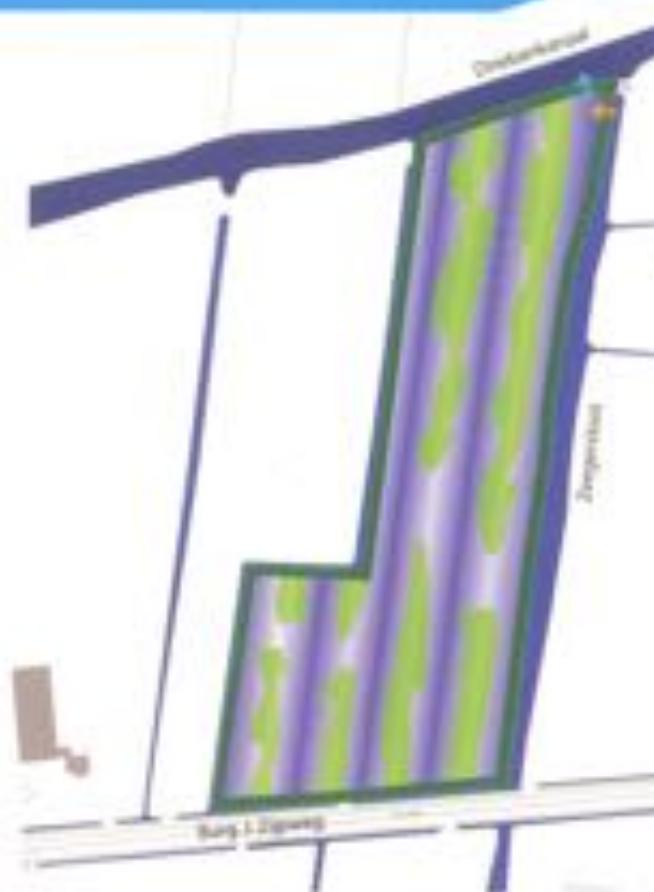

Andere betrokken partijen:

- Gemeenten Drechterland en Hoorn
- Recreatieschap Westfriesland
- Provincie Noord-Holland
- IJG-Commissie West-Friesland

Naam project: Burgemeester J.Zijpweg

PLANFASE

Beschrijving van het project

In de polder de Driehaven in de gemeente Drechterland heeft het hoogheemraadschap aan de Burgemeester J.Zijpweg een gebied van 4,5 hectare grasland in eigendom. Dat kan dienen als extra waterberging die nodig is in de polder. De invlichtingsachets gaat uit van een combinatie van water met natuur en recreatie. Aanvankelijk was het plan om de grond die zou vrijkomen, te gebruiken voor het dijkversterkingsproject Markermeerdijk Enkhuizen - Hoorn. Gezien de kwaliteit van de grond kan dit niet. Hiermee is de financiële basis van het project deels weg. We zoeken naar nieuwe samenwerkingsverbanden om dit project toch uit te kunnen voeren. Kansen hiervoor zijn compensatie van natuur die wordt aangesteld bij de versterking van de Markermeerdijk Enkhuizen - Hoorn en het 'verleggen' van de ecologische hoofdstructuur naar het projectgebied.

Planning

De planvorming is algerond. De uitvoering van het project hangt af van eventueel nieuwe samenwerkingsverbanden.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Drechterland
- Landschap Noord-Holland
- Provincie Noord-Holland
- ILG-Commissie West-Friesland

Naam project:
**Egboetswater, Opperdoes Noord,
Pronkvliet en Tripkouw-Oost**

PLANFASE

Beschrijving van het project

In de polder Vier Noordier Koggen is in totaal 280 hectare extra ruimte voor water nodig. Bij de aanleg hiervan, werken we samen met veel andere partijen. Zo participeren we in vier ruimtelijke plannen van de gemeente Medemblik:

- Egboetswater: de uitbreiding van het natuur- en recreatiegebied;
- Opperdoes Noord: de ontwikkeling van een natuur- en recreatiegebied;
- Tripkouw-Oost: een woningbouwplan;
- Pronkvliet: de inrichting van een polderje als groenvoorziening tussen de bebouwing.

Bij de uitvoering van deze projecten legt de gemeente extra water aan. Het hoogheemraadschap draagt bij in de kosten.

Planning

De projecten worden uitgevoerd tussen 2008 en 2011.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Medemblik
- Provincie Noord-Holland

Naam project:
Wadweere

PLANFASE

Beschrijving van het project

Wadweere grenst aan het project Kolk van Dussen. (zie projectbeschrijving in dit boek) tussen Aartswoud en Lambertschaag. Na de aanleg ontstaat er extra ruimte voor water en natuur. De kreken die in het land gegraven worden, kunnen in tijden van wateroverlast onder water gezet worden. Landschap Noord-Holland gaat het gebied na de aanleg beheren.

Planning

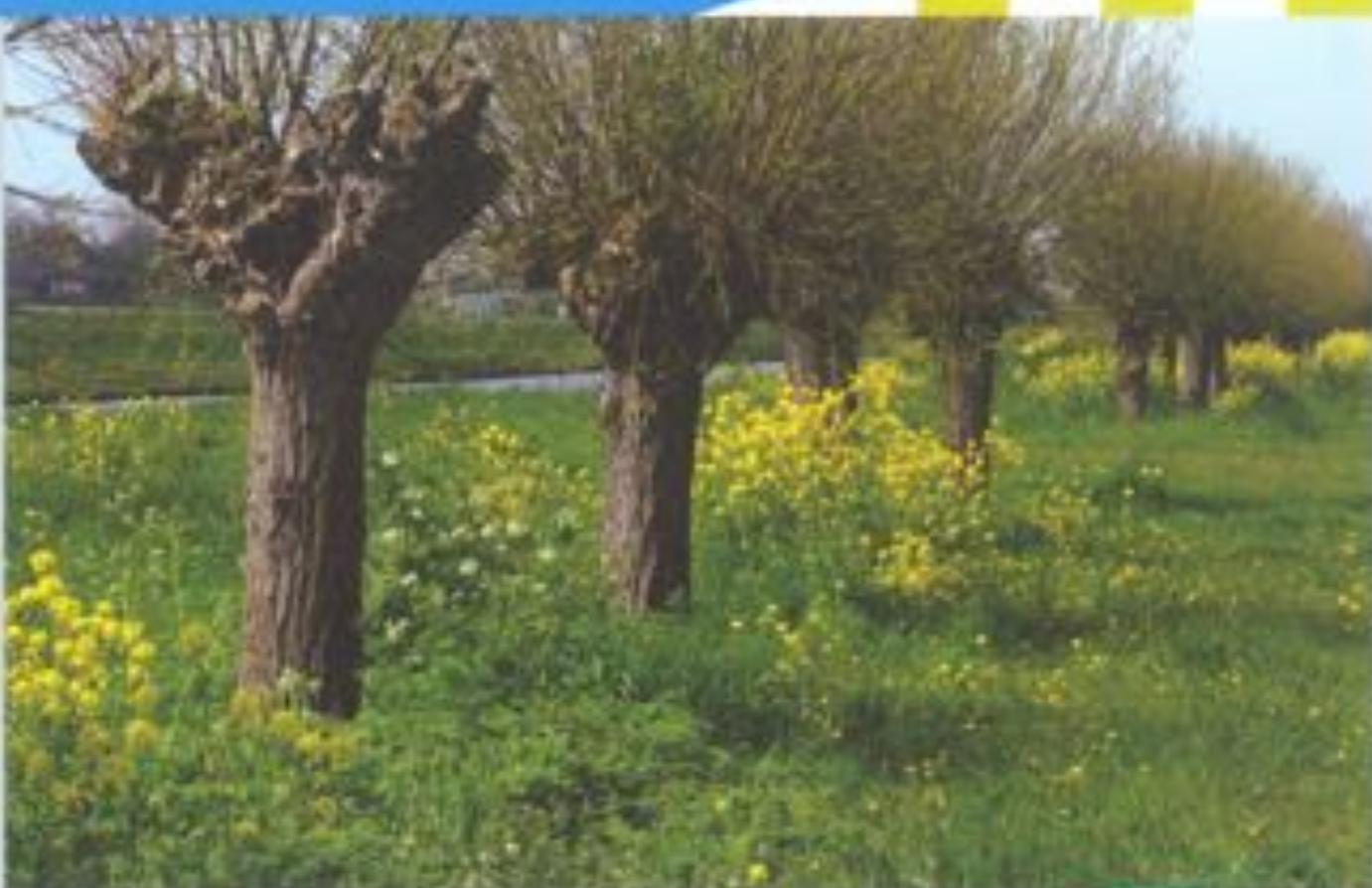
Het hoogheemraadschap start waarschijnlijk in 2009 met de werkzaamheden.

Andere betrokken partijen

- Landschap Noord-Holland
- Provincie Noord-Holland
- STIVAS
- Gemeente Opmeer
- Landinrichtingscommissie Die Gouw
- IJG-Commissie West-Friesland

Naam project: Braakpolder Zuid

PLANFASE

Beschrijving van het project

Braakpolder Zuid is een gebied in de gemeente Opmeer. Ongeveer negen hectare van de polder wordt afgegraven, zodat het in tijden van wateroverlast onder water gezet kan worden. Het wordt als 'droge waterberging' ingericht: als er geen wateroverlast is, wordt het gebied agrarisch beheerd en gebruikt voor begrazing. Alle benodigde onderzoeken zijn uitgevoerd en de inrichtingsplana is in concept gereed. Het gebied ligt in de ecologische verbindingstone tussen het Zwanenwater en het IJsselmeer. Na de aanleg gaat Landschap Noord-Holland het samen met agrariërs beheren.

Planning

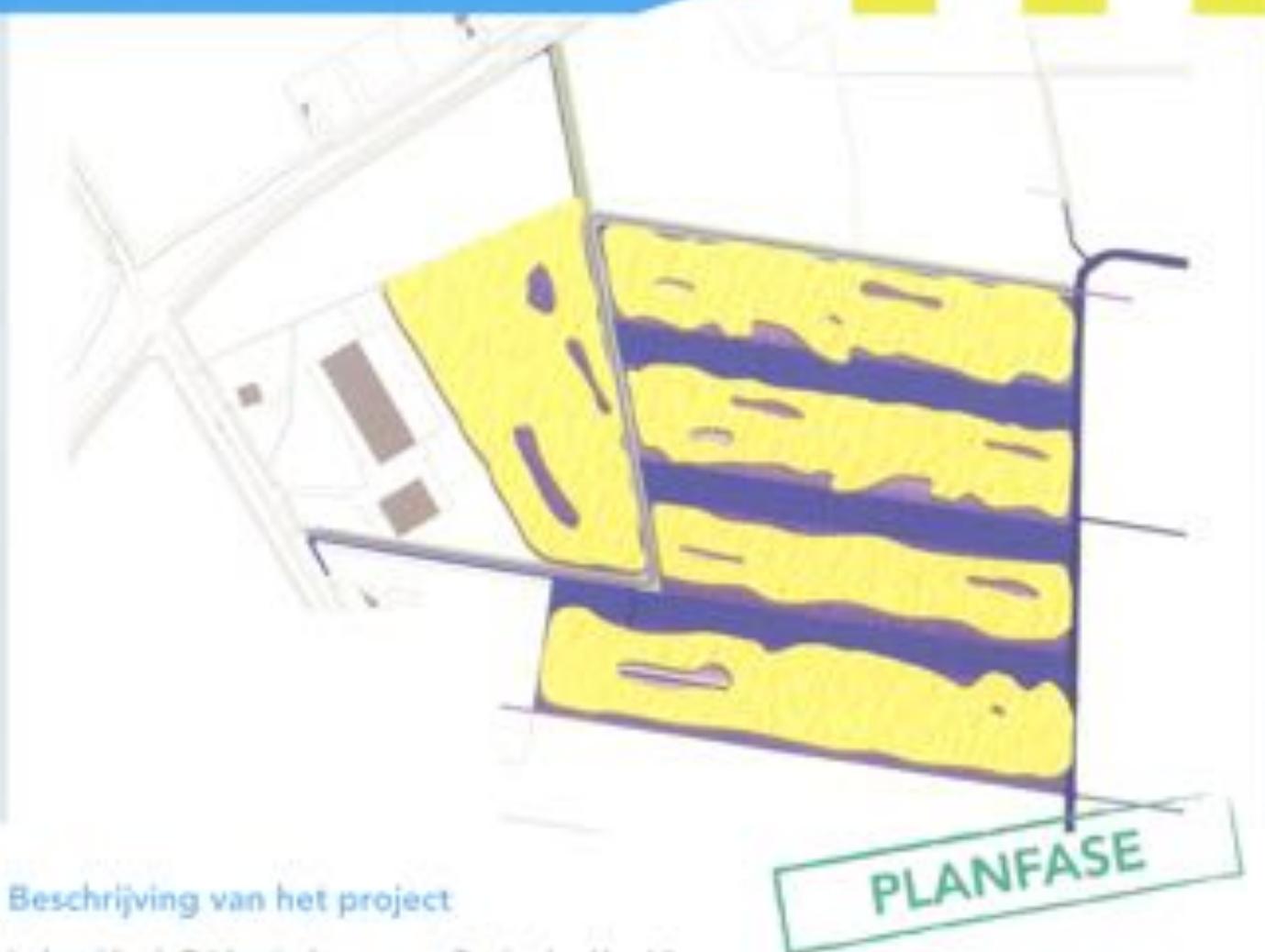
Het hoogheemraadschap is begin januari 2006 gestart met de planvorming. Naar verwachting is het project eind 2009/ begin 2010 klaar.

Andere betrokken partijen

- Landschap Noord-Holland
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Opmeer
- ILG-Commissie West-Friesland

Naam project: Blokdijk

Beschrijving van het project

In de polder die Drieban in de gemeente Drechterland kan bij heftige regenval wateroverlast oplossen. Daarom ontgraven we een gebied van circa 18 hectare grasland, zodat het kan functioneren als waterbergingslocatie. Grond die vrijkomt en de juiste samenstelling heeft, wordt gebruikt voor het dijkversterkingsproject Hoorn-Edam.

We richten het gebied op een natuurvriendelijke manier in met veel riet. Een wandelpad maakt onderdeel uit van het ontwerp. Het project wordt uitgevoerd ten zuiden van de Provinciale weg N506 en ten oosten van de Blokdijk.

Planning

De werkzaamheden worden uitgevoerd in fasen. Fase één is het ontgraven van de waterbergingslocatie en het afvoeren van de grond voor het dijkverzwagingsproject. Dit werk start 2008 of 2009 en duurt enkele maanden. Over de start van fase twee, de inrichting van het gebied, is daarna meer bekend.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Drechterland
- Recreatieschap Westfriesland
- IVN
- Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging
- R.G.-Commissie West-Friesland

Naam project: Westerveer

PLANFASE

Beschrijving van het project

In de gemeente Koggenland ligt de polder Westerveer. Het hoogheemraadschap heeft het plan om hier een waterbergingsaanleg te bouwen. Daarvoor moet eerst onderzocht worden of we zeven hectare grond kunnen aankopen van Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL). De inrichting van het gebied als waterbergingsplaats zal goed aansluiten op de ecologische verbindingszone. In het project willen we ook recreatiemogelijkheden creëren, zoals een vaarschaatsverbinding. Op dit moment wordt onderzocht of dit project door samenwerking kosteneffectief opgestart kan worden.

Planning

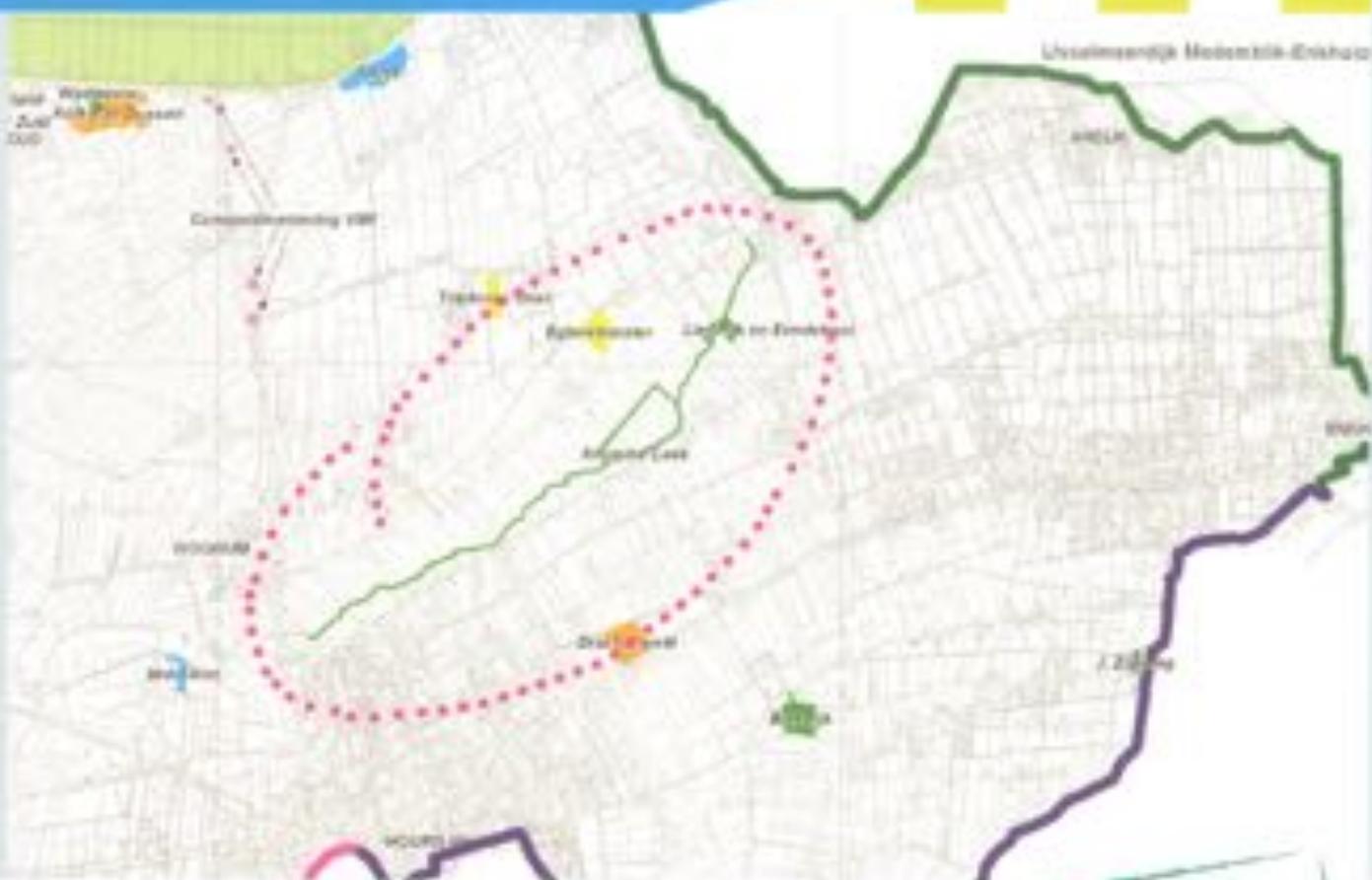
De planning is om in 2010 te starten met de uitvoering van het project, maar dit is mede afhankelijk van de verwerving van de gronden.

Andere betrokken partijen

- Bureau Beheer Landbouwgronden
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Koggenland
- Landschap Noord-Holland
- ILG-Correlatie West-Friesland

Naam project: Kromme Leek

Beschrijving van het project

De Kromme Leek is een restant van een oude belangrijke veenstromen in West-Friesland. Het voormalige Waterschap Westfriesland heeft onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden om de Kromme Leek op te waarderen: dus weer duidelijk zichtbaar te maken in het landschap. Niet alleen om extra ruimte voor water te creëren, maar ook om de recreatie een impuls te geven door bijvoorbeeld wandel- en fietspaden aan te leggen. Ook de natuur en de cultuurhistorie zouden kunnen meelijfken, onder andere door de aanleg van moerasgebieden en het weer zichtbaar maken van een aantal waardevolle cultuurhistorische elementen langs de Kromme Leek zoals grafheuvels uit de Bronstijd.

Het plan om de Kromme Leek op te waarderen, ligt op dit moment stil vanwege het ontbreken van financiële middelen en een projectrektoer. Het hoogheemraadschap heeft langs de Kromme Leek twee stukken grond aangekocht van in totaal ongeveer twaalf hectare (Lieden en Eendekooi – zie projectbeschrijvingen in dit boek). We zoeken nog naar andere locaties langs de Kromme Leek om extra ruimte voor water aan te leggen.

Planning

De uitvoering van het totale project de Kromme Leek is afhankelijk van de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen en een projectrektoer. Wanneer het hoogheemraadschap kan starten met de inrichting van Lieden en Eendekooi, is afhankelijk van de archeologische vergunning.

PLANFASE

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Diverse gemeenten
- Landschap Noord-Holland
- Recreatieschap Westfriesland
- ILG-Commissie West-Friesland

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Pompsloot, Liederik en Eendekooi

PLANFASE

Beschrijving van het project

Het hoogheemraadschap heeft in de polder Vier Noorder Koggen langs die voormalige Pompsloot nabij Aartswoerd circa 1,5 ha in eigendom. In de buurt van Zwaagdijk hebben we in de gebieden Liederik en Eendenkooi ongeveer zes hectare in bezit. Voordat het hoogheemraadschap hier aan de slag kan, is er onderzoek uitgevoerd naar de natuur, de bodemgesteldheid en de aanwezigheid van archeologische vondsten.

Volgens de uitgevoerde onderzoeken liggen in alle gebieden mogelijk archeologische vondsten in de bodem. Die worden via de Monumentenwet beschermd. Om te kunnen graven hebben we dan ook een vergunning van de provincie Noord-Holland nodig. Op dit moment vindt met de provincie overleg plaats over de uit te voeren vervolgonderzoeken.

Planning

De planning is afhankelijk van overleg met de provincie en het verkrijgen van een archeologische vergunning.

Andere betrokken partijen

- Landinrichtingscommissie De Gouw (locatie Pompsloot)
- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Opmeer, Medemblik en Wervershoof
- Landelijk Noord-Holland
- ILG-Commissie West-Friesland

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Weelpolder

PLANFASE

Beschrijving van het project

Tussen Aartswoerd en de Wieringermeer ligt de Weelpolder. Het weidegebied is natuurgebied, dat in samenwerking met aangrenzende boeren beheerd wordt. We zijn met Landschap Noord-Holland in gesprek om twee hectare grond te ruilen. Daarnaast willen we nog 2,5 hectare grond verwerven. Dan kunnen we in het gebied een waterberging aanleggen. Dit project combineren we met de versterking van een kade langs de Langeréis.

Planning

Afhankelijk van de verwerving van de gronden.

Andere betrokken partijen

- Landschap Noord-Holland
- IJG-Commissie West-Friesland

Waterschap
Hollands
Noorderkwartier

Noord-Kennemerland

Zware industrie, verstedelijking, natuur en recreatie, cultuur, land- en tuinbouw; in Noord-Kennemerland is het allemaal te vinden. De Corus staalfabriek, vlakbij de zeesluizen van het Noordzeekanaal in IJmuiden, is een belangrijke werkgever voor de wijde omgeving. Hier ligt ook een deel van de Stelling van Amsterdam, die staat op de Werelderfgoedlijst van Unesco. Tussen Velsen-Noord en Castricum liggen het strand en de duinen van Noord-Kennemerland. De duinen zijn belangrijke natuurgebieden en hebben naast recreatie gedeeltelijk ook een functie in de productie van drinkwater. Verspreid in het hele gebied liggen kleinere natuurgebieden. Achter de Hondsbossche en Pettemer Zeewering bijvoorbeeld liggen prachtige natuurgebieden met brak water, die druk bezocht worden door watervogels.

In Noord-Kennemerland komen akkerbouw, tuinbouw en veeteelt voor. En met name aan de binnenduintrand worden bloembollen geteeld. Verstedelijking, recreatie en toerisme zorgen voor ruimtelijk op het landelijk (agratisch) gebied. Het verstedelijke gebied van Noord-Kennemerland loopt van Velsen-Noord tot en met Heerhugowaard.

Naam project: Hempolder

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

Langs het Alkmaardermeer beheert Landschap Noord-Holland de Hempolder, een klein gedeelte van de Dommelgeesterpolder en een gedeelte van de Klaas Hoorn en Kijfpolder. In 1999 zijn in de Hempolder alle sloten en een bestaande poel uitgebaggerd. Bovendien is er een nieuwe poel gegraven. Vogels en het onderwaterleven profiteren hiervan.

Bij extreme neerslag kan een beperkt deel van de Hempolder tijdelijk onder water komen te staan. Het hoogheemraadschap had in de Hempolder een wateropgave van 0,3 hectare. Landschap Noord-Holland heeft aangegeven dit risico te prefereren boven het graven van extra water. Het gaat om een natuurgebied waardoor er geen sprake van schade zal zijn. In overleg met Landschap Noord-Holland hebben we daarom besloten geen nadere invulling te geven aan de wateropgave binnen de Hempolder.

Planning

De geplande wateropgave hoeft niet gerealiseerd te worden.

Andere betrokken partijen

- Landschap Noord-Holland

Waterwiel Nederland
Hollandse
Noorderkwartier

Naam project: Waterplan Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest

Beschrijving van het project

Het hoogheemraadschap heeft samen met de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest een waterplan opgesteld. In het plangebied is een grote variatie aan landschappen aanwezig. Voor West-Nederlandse begrippen zijn die hoogteverschillen groot: gemiddeld 7,5 meter. Dat creëert veel mogelijkheden voor water. Voor de komende tien jaar staan maatregelen in het plan die de wateroverlast moeten beperken en de waterkwaliteit moeten verbeteren. Ook willen de vier samenwerkende partijen schoon duinwater beter benutten en het aanwezige water natuurlijker inrichten. Het hoogheemraadschap zet vooral in op maatregelen die wateroverlast moeten beperken, zoals de aanleg van in totaal 20 hectare extra water. Ook wordt de afvoer van water verbeterd vanuit het stedelijk gebied van Beverwijk naar haven De Pijp. Tien hectare van die benodigde 20 hectare extra ruimte voor water legt het hoogheemraadschap aan nabij landgoed Marquette in Heemskerk (zie projectbeschrijving in dit boek).

Planning

De maatregelen in het waterplan worden tussen 2006 en 2017 uitgevoerd. Tussen 2008 en 2009 verbeteren we de waterafvoer vanuit Beverwijk naar haven De Pijp en leggen we de waterbergingsbij landgoed Marquette aan. Voor de overige waterbergingen worden de mogelijkheden onderzocht.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest
- ILG-Commissie Noord-Kennemerland

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Duinen Egmond aan Zee

PLANFASE

Beschrijving van het project

Egmond aan Zee was ooit een visserplaatsje maar sinds het begin van de vorige eeuw werd toerisme een belangrijke economische factor. Waar de bebouwing van Egmond aan Zee ophoudt, begint de natuur van het Noord-Hollands duinreservaat. In sommige delen van de kustplaats ligt de bebouwing op of voor de waterkering. Dit brengt risico's met zich mee. Het hoogheemraadschap maakt hiervoor een versterkingsplan en voert dit uit. De provincie maakt samen met de gemeente Egmond en het hoogheemraadschap een plan van aanpak om bewoners en ondernemers beter te informeren over risico's, kansen en belemmeringen voor het wonen en bouwen aan de kust.

Planning

De uitvoering van het project start in 2012 en is in 2014 gereed.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Bergen

Naam project: Duinen Bergen aan Zee

PLANFASE

Beschrijving van het project

De kustplaats Bergen aan Zee is slechts door één duinengordel gescheiden van strand en Noordzee. Het dorp ligt midden in de natuur van de Boswachterij Schoorl en het Noord-Hollands Duinreservaat. Een klein deel van de bebouwing in Bergen aan Zee ligt direct aan zee, zelfs op of voor de waterkering. Dit brengt risico's met zich mee. Het hoogheemraadschap maakt hiervoor een versterkingsplan en voert dit uit. Bovendien maakt de provincie samen met de gemeente Bergen en het hoogheemraadschap een plan van aanpak om bewoners en ondernemers beter te informeren over risico's, kansen en belemmeringen voor het wonen en bouwen aan de kust.

Planning

De uitvoering van het project start in 2012 en is in 2014 gereed.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Bergen

Haagse Hout
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Vliegveld Bergen

PLANFASE

Beschrijving van het project

Voor de Bergermeer, Wimmenummerpolder, Philisteinse polder en Damlanderpolder moet het hoogheemraadschap in totaal 63 hectare waterberging realiseren. We onderzoeken momenteel of in Bergen, op het terrein van het oude vliegveld, ruimte is voor de aanleg van open waterberging. Daarnaast willen we het schone duinwater dat nu nog voor een groot deel ongehinderd rechtstreeks de boezem instroomt, vasthouden. Het kan dan dienen als aanvoer voor het natuurgebied de Loterijlanden.

Planning

Een exacte planning is nog niet bekend. We overleggen momenteel met andere partijen om onze plannen vorm te geven.

Andere betrokken partijen

- Diamit Landelijk Gebied
- Natuurmonumenten
- Gemeente Bergen
- Betrokken agrarici
- I.G. Commissie Noord-Kennemerland

Naam project: Uitgeester- en Heemskerkerbroek

PLANFASE

Beschrijving van het project

De polder Uitgeester- en Heemskerkerbroek heeft een totale wateropgave van 59 hectare. Een deel daarvan wordt opgelost in bestaande plannen van de gemeente Uitgeest, een ander deel wordt gerealiseerd in het kader van het Waterplan Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest (zie projectbeschrijving in dit boek).

Voor het resterende deel (43 hectare), geeft het waterplan aan dat het hoogheemraadschap zoekt naar een oplossing. Momenteel wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden.

We zoeken naar ruimte voor extra waterberging in combinatie met de ecologische hoofdstructuur. Het is ook mogelijk dat overloopgebieden aangewezen worden. De kaden in het gebied worden verbeerd met de grond die bij de aanleg van waterbergingen vrijkomt.

Planning

De verkenning naar mogelijkheden om extra ruimte voor water aan te leggen, rondt we in 2008 af. Daarna worden eventuele plannen verder uitgewerkt.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Landschap Noord-Holland
- Gemeenten Uitgeest en Heemskerk
- ILG-Commissie Noord-Kennemerland

Naam project: Polder De Zien

PLANFASE

Beschrijving van het project

In polder De Zien bij Uitgeest heeft het Hoogheemraadschap elf hectare extra ruimte voor water nodig. Uit onderzoek blijkt echter dat overvloedig water in polder De Zien naar de Castricummerpolder en de Uitgeester- en Heemskerkervbroek stroomt. Met andere woorden, de wateroverlast wordt 'afgewendeld'. In de Castricummerpolder willen we daarom enkele landerijen (onderbemalingen) als calamiteitenberging inrichten. Als het extreem regent, lopen deze gronden onder water. De landeigenaren krijgen hiervoor een vergoeding. Of deze oplossing mogelijk is, hangt af van de bereidheid om mee te werken aan deze zogenoemde 'blauwe dienst'. Daarnaast onderzoeken we of de aanleg van extra ruimte voor water gecombineerd kan worden met het Dorpsplan Uitgeest en plannen voor de ecologische hoofdstructuur. In de Uitgeester- en Heemskerkervbroek zoeken we nog naar een oplossing voor de benodigde extra ruimte voor water (zie projectbeschrijving in dit boek).

Planning

In de eerste helft van 2008 verkennen we de extra ruimte voor water gecombineerd kan worden met het Dorpsplan Uitgeest en de plannen voor de ecologische hoofdstructuur. Het komend jaar onderzoeken we of landeigenaren bereid zijn mee te werken aan 'blauwe diensten'. Afhankelijk hiervan worden de maatregelen in 2009 - 2010 uitgevoerd.

Andere betrokken partijen

- Landschap Noord-Holland
- Gemeente Uitgeest
- Stichting De Hooge Weide
- Landeigenaren
- ILG-Commissie Noord-Kennemerland

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Marquette

PLANFASE

Beschrijving van het project

Bij hevige regenval stroomt het vele water in Heemskerk van de binnenduinrand door het stedelijk gebied van Beverwijk en Heemskerk naar de lager gelegen polder. We hebben daarom extra ruimte nodig om het water bij extreme buien langer vast te houden. In het Heemskerkerdun bij Kerkbaek willen we een waterbergings van één hectare aanleggen. Nabij kasteel Marquette graven we een waterbergings van tien hectare. Deze waterplassen krijgen een natuurvriendelijke inrichting. Ze sluiten aan op de ecologische hoofdstructuur. Die verbindt natuurgebieden met elkaar ten behoeve van plant en dier. Rondom de waterplaas komen onder andere ook wandelpaden.

Planning

In 2008 wordt een inrichtingsplan gemaakt voor de waterbergings bij Marquette. In 2009 start de voorbereiding en uitvoering van het werk. De planning van Kerkbaek is nog niet bekend.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Dienst Landelijk Gebied
- Gemeente Heemskerk
- PWN
- ILG-Commissie Noord-Kennemerland

Naam project: Kleine Polder

PLANFASE

Beschrijving van het project

In de Castricummerpolder moet het hoogheemraadschap vier hectare extra water aanleggen. We realiseren de waterberging echter in de naastgelegen Groot-Limmerpolder. Door technische maatregelen wordt het watersysteem van beide polders gekoppeld.

De aanleg van vier hectare extra waterberging willen we realiseren via het project De Kleine Polder van de gemeente Castricum. De Kleine Polder is een weidegebied tussen de A9 en het zuidelijke deel van Akersloot. Het gebied heeft nu een agrarische functie. De gemeente wil binnen dit project 32 hectare extra water aanleggen, natuur ontwikkelen en recreatieve voorzieningen realiseren, zoals mogelijk een fietspad tussen Akersloot en Limmern en kanordoutes. De gemeente moet extra water aanleggen als watercompensatie voor de bouw van woningen en wegen.

Planning

Het project verkeert nog in een verkennende fase. In 2008 wordt duidelijk of het project gerealiseerd wordt.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Castricum
- Ondernemersgroep Limmern
- Landschap Noord-Holland
- ILG-Commissie Noord-Kennemerland

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Verenigde Polders

PLANFASE

Beschrijving van het project

Bi Bergen en Schoot, liggen tussen de duinen en het Noord-hollandsch Kanaal, de Verenigde Polders. Deze bestaan uit de Oudburgerpolder, de Rekete en de Zuurvenschpolder. In de Oudburgerpolder hebben we, verdeeld over een aantal peilgebieden, in totaal 42 hectare extra ruimte voor water nodig. We kunnen in totaal 50 hectare extra aankopen. Door kavelruil met onder andere zorgboerderij De Noorderhoeve proberen we de waterbergingen zo effectief mogelijk te situeren. Daarnaast werken we aan aanvullende maatregelen zoals het aanpassen van stuwen. Die verdelen het water beter over de peilgebieden en daarmee zijn die waterbergingen effectiever. We nemen ook maatregelen om water uit het gebied zelf, zoals kwelwater uit de duinen, langer vast te houden. Al deze maatregelen helpen de verdroging te beperken en er komt bovendien een sterkere ecologische verbindingsszone tussen het Noordhollandsch Kanaal en de duinstrook. Voor de benodigde extra ruimte voor water in de Zuurvenschpolder overleggen we met de gemeente Bergen, die gronden in dit gebied in eigendom heeft. In Aagtdorp is een buurtcommissie opgericht, die voor het gebied landschappelijke en recreatieve ideeën aandraagt. Deze ideeën nemen we, waar dat mogelijk is, mee.

Planning

We willen begin 2009 starten met de uitvoering en verwachten begin 2011 klaar te zijn.

Andere betrokken partijen

- Rijksoverstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Bergen
- Stichting De Brink
(zorgboerderij De Noorderhoeve)
- Vlaal Historisch Cultuurlandschap
Aagtdorp
- ILG-Commissie Noord-Kennemerland

Hollandse
Noorderkwartier

Naam project: Dorregeestpolder

PLANFASE

Beschrijving van het project

De Dorregeestpolder ligt ten noordoosten van Uitgeest. De polder omvat het industriegebied Molenwerf en het weidegebied ten oosten van de snelweg A9 tussen Akersloot en Uitgeest. In deze polder zijn twee geautomatiseerde stuwen en vier hectare waterberging nodig om in de toekomst wateroverlast te voorkomen. Het hoogheemraadschap heeft grond aangekocht voor de aanleg van één hectare waterberging. Voor de overige drie hectaren zijn we nog op zoek naar locaties. Uitgebreid overleg met betrokken landeigenaren heeft nog niet tot een oplossing geleid. De twee stuwen worden geautomatiseerd zodat ze het water beter over de verschillende peilvakken verdelen. Ook zorgen ze voor voldoende aanvoer naar het gemaal.

Planning

We zijn nog steeds op zoek naar extra ruimte voor water in de Dorregeestpolder en staan open voor nieuwe mogelijkheden vanuit het gebied.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Uitgeest
- Agrariërs in het gebied
- ILO-Commissie Noord-Kennemerland

Naam project: Alton

PLANFASE

Beschrijving van het project

Het Alton-gebied is het glas- en tuinbouwgebied van Heerhugowaard. Het gebied ligt ingeklemd tussen het kanaal Omval-Kolhorn en de spoorlijn Alkmaar-Den Helder. Het hoogheemraadschap heeft er voor waterberging drie hectare land aangekocht, met een optie op nog eens 2,4 hectare. Onze wateropgave van één hectare past hier ruimschoots in. Het surplus willen we inzetten als zogenaamde waterbank. Tuinders uit het gebied kunnen dan tegen kostprijs hun eigen watercompensatie inkopen. Die hebben ze nodig als ze extra kassen neerzetten en zelf geen ruimte hebben voor deze compensatie. Als de waterbank in het Alton-gebied volledig is benut, zijn tuinders zelf weer verantwoordelijk voor het vinden van grond om watercompensatie te realiseren als ze nieuwe kassen bouwen.

Planning

In maart 2008 zijn de eerste gronden gekocht. Naar verwachting starten we in 2009 met de aanleg van de waterberging.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Heerhugowaard
- Betrokkene tuinders verenigd in de Alton Stichting
- Direct omwonenden

Waterschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Harger en Pettemer Polder

PLANFASE

Beschrijving van het project

Achter de Hondsbossche Zeewering ligt, tussen Camperduin en Petten, de Harger en Pettemer Polder. De zeewering is voorzien onder andere versterkt met grond uit De Putten. Deze ondiepe plassen zijn nu een rust- en voedselplaats voor talrijke kust- en trekvogels. De situatie in de Harger en Pettemer Polder is uniek doordat het water op sommige delen van de polder zoet is en in andere delen zout of brak. Dit zorgt binnen een relatief klein gebied voor een heel gevarieerde en bijzondere natuur. Het hoogheemraadschap heeft in deze polder ongeveer vier hectare extra ruimte voor water nodig. Natuurmonumenten wil graag in de polder een uniek natuurgebied van 500 hectare groot realiseren. Door een aantal graslanden af te greven, komt kwelwater aan de oppervlakte en kan een nog rijkere natuurgebied ontstaan. De organisatie is hierover in gesprek met diverse partijen, waaronder het hoogheemraadschap.

Planning

De plannen zijn nog in een verkennende fase.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Natuurmonumenten
- ILO-Commissie Noord-Kennemerland

Naam project: Wonen in het Groen

PLANFASE

Beschrijving van het project

In het gebied tussen Heiloo en Uithoorn wordt de komende jaren gewerkt aan het project Wonen in het Groen. Er wordt een nieuwbuurwijk gerealiseerd met 2.400 woningen. Tegelijkertijd wordt in het landelijk gebied flink geïnvesteerd in versterking van natuur en water, recreatiemogelijkheden zoals fiets-, wandel- en kanoroutes en verbetering van de bereikbaarheid. Het hoogheemraadschap probeert de benodigde extra ruimte voor water te combineren met dit project. Zo worden in het kader van Wonen in het Groen de stroomgeulen van het Oer-IJ weer zichtbaar gemaakt. Tientallen eeuwen geleden mondde deze rivier, de meest noordelijke vertakking van de Rijn, via de Vecht en een voedselrijke delta ter hoogte van Castricum in de Noordzee. Bij het accentueren van de Oer-IJ ontstaat in de Oosterzijdpolder 23,6 hectare extra waterberging. De destinaire van het hoogheemraadschap aan het project is in concept uitgewerkt in een participatieovereenkomst. Er is nog geen overeenstemming over de planning van de planonderdelen.

Planning

Het gehele project Wonen in het Groen loopt tot 2022. De waterberging moet voor 2015 gereed zijn of de verantwoordelijkheid moet na 2015 door de betrokken gemeenten worden overgenomen.

Andere betrokken partijen

- Gemeenten Heiloo, Castricum en Alkmaar
- Provincie Noord-Holland
- Landschap Noord-Holland
- ILG-Commissie Noord-Kennemerland

Waterboard
Hollandse
Noorderkwartier

Laag Holland

Duizenden jaren geleden is in Laag Holland het toen nog onherbergzame veenmoeras ontgonnen. Bewoners hebben sloten gegraven om het gebied te ontwateren en geschikt te maken voor de landbouw. Maar door ontwatering komt het veen in aanraking met lucht, waardoor het veen gaat oxideren. Langzaam, maar gestaag daalt de bodem, ook in onze tijd. Bovendien hebben stormen waterlopen in het veengeluid vergroot tot grote meren, die later weer zijn drooggelagd. Veenweiden zijn belangrijk voor weide- en moerasvogels. Boeren beheerden het grootste deel van het gebied, maar landbouw wordt hier beperkt door milieumoeilijkheden.

In Laag Holland ligt de Beemster. Dat is de eerste grote 17e eeuwse droogmakerij. In het zuiden van de polder ligt een deel van de Stelling van Amsterdam, die staat op de Werelderfgoedlijst van Unesco. De Beemster zelf staat ook op die lijst. Het is vermoedelijk het enige gebied ter wereld waarin twee Werelderfgoed-locaties elkaar overlappen. Naast melkveehouderij komt er akkerbouw en fruitteelt voor. In de Schermer komt vooral akkerbouw en veeteelt voor. Ook zijn er tuinbouwgebieden te vinden, soms met biologische teelt. Doordat wegbeplanting grotendeels ontbreekt, heeft de Schermer weidse vergezichten. In de droogmakerijen Wijdemeren en Purmer is de kwaliteit van landbouwgrond goed voor veeteelt en akkerbouw. In de Purmer is echter veel landbouwgrond gebruikt voor woningbouw en recreatiebos.

Naam project: Reconstructie N242

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

In de regio Heerhugowaard – Alkmaar – Langedijk wil de provincie Noord-Holland het dagelijks fileprobleem op de N242 oplossen. In dat kader is een aantal ongelijkvloerse kruisingen gemaakt, is er een vrije lijnbusbaan aangelegd en er zijn kruisingvrije fietsverbindingen gerealiseerd.

De werkzaamheden doorsneden diverse polders en hadden invloed op ons waterbeheer. In de polder Schermer Noord had het hoogheemraadschap 3,3 hectare extra ruimte voor water nodig. Door de aanleg van waterpartijen in de verkeersklaverbladen is een bijdrage geleverd aan het oplossen van de wateropgave. Een aantal waterpartijen rondom de N242 is met natuurvriendelijke oevers aangelegd.

Planning

De reconstructie van de N242 is in mei 2008 afgerond.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Alkmaar, Schermer en Heerhugowaard

Naam project:
Golfbaan Wijdewormer

GEREALISEERD

Beschrijving van het project

In de polder Wijdewormer is ongeveer 38 hectare extra waterberging nodig om in de toekomst wateroverlast te beperken. Bij de aanleg van de golfbaan van de Zaarse Golf Club kon een deel van de wateropgave in Wijdewormer gerealiseerd worden. Het hoogheemraadschap heeft daarom bijgedragen aan de realisatiekosten van de golfbaan.

Bij het inrichtingsplan hebben we randvoorwaarden gesteld voor de waterberging. Zo moet het water in open verbinding staan met ons watersysteem. Momenteel wordt gemeten hoeveel hectare waterberging de golfbaan exact omvat.

Dit project is één van de maatregelen in het gebiedsplan Water Verbindt (zie projectbeschrijving in dit boek).

Planning

Het project is begin 2008 afgerond.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Wormerland
- Zaarse Golf Club
- I.G.-Commissie Laag Holland

Naam project: Zuidelijke Randweg

Beschrijving van het project

In de gemeente Zaandstad is de Zuidelijke Randweg een nieuwe weg die de A8 in het oosten verbindt met de A9 in het westen. De weg koppelt 400 hectare bestaand bedrijventerrein aan 100 hectare nieuw terrein. Samen met de gemeente werkt het hoogheemraadschap aan de juiste waterhuishoudkundige inrichting van de weg. Naast de aanleg van extra open water als compensatie voor de aanleg van de weg, komt er ook extra ruimte voor water om wateroverlast te voorkomen. Daarnaast wordt een stuwdienst geautomatiseerd. Met deze maatregelen wordt de wateropgave in de Zaandammerpolder opgelost.

Planning

De aanleg van de weg is eind 2006 gestart. Eind 2009 is de weg klaar.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Gemeente Zaandstad
- Provincie Noord-Holland
- Stadregio Amsterdam
- Ministerie van Economische Zaken

Naam project: Water Verbindt

Beschrijving van het project

De Wijdewormer is een droogmakerij van circa 1650 hectare groot. De polder ligt tussen de stedelijke gebieden van Purmerend en Zaanstad. Om in de toekomst wateroverlast te beperken, is in Wijdewormer ongeveer 38 hectare extra waterberging nodig. Het hoogheemraadschap heeft daarom in samenwerking met andere partijen het gebiedsplan 'Water Verbindt' opgesteld. Daarvoor is onderzocht welke maatregelen getroffen kunnen worden ten behoeve van water, recreatie, ecologie en agrarische structuur. Diverse bewoners en belangengroepen zijn daarbij betrokken geweest. Per onderwerp heeft de stuurgroep een pakket maatregelen vastgesteld. Het hoogheemraadschap is inmiddels aan de slag met een aantal maatregelen uit het gebiedsplan Water Verbindt, zoals het project Wormerzicht en de uitbreiding van een golfbaan. Beide projecten worden beschreven in dit boek. Ook worden in samenwerking met landeigenaren sloten verzuurd.

Planning

Met de uitvoering van de projecten in het gebiedsplan Water Verbindt zijn we in 2008 gestart. In 2011 moeten alle projecten uitgevoerd zijn.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Nationaal Landschap Laag Holland
- Dienst Landelijk Gebied
- Recreatieschap Noord-Holland
- Gemeente Wormerland
- STIVAS
- ILG-Commissie Laag Holland

Hollandse Noorderkwartier
Rouwendaal

Naam project: Waterplan Edam-Volendam

Beschrijving van het project

De gemeente Edam-Volendam en het hoogheemraadschap hebben in 2002 een waterplan vastgesteld. Hierin staan afspraken over hoe de gemeente en het hoogheemraadschap met water omgaan. De maatregelen in het waterplan zijn divers, zowel in complexiteit als in grootte. De meest ingrijpende maatregel is in 2003 gerealiseerd. Toen is er een nieuw gemaal gebouwd. Momenteel werken we aan plannen om op een aantal plaatsen natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Dit zijn oevers waarin de overgang van land naar water geleidelijk is, zodat er allerlei oever- en waterplanten kunnen groeien. Dit komt de kwaliteit van het water en de leefomgeving van het water ten goede. Op dit moment wordt het waterplan geëvalueerd: zijn alle maatregelen nog noodzakelijk, of kunnen we hetzelfde ook op een andere manier bereiken? Eind 2008 leggen we het resultaat van deze evaluatie voor aan de gemeente.

Planning

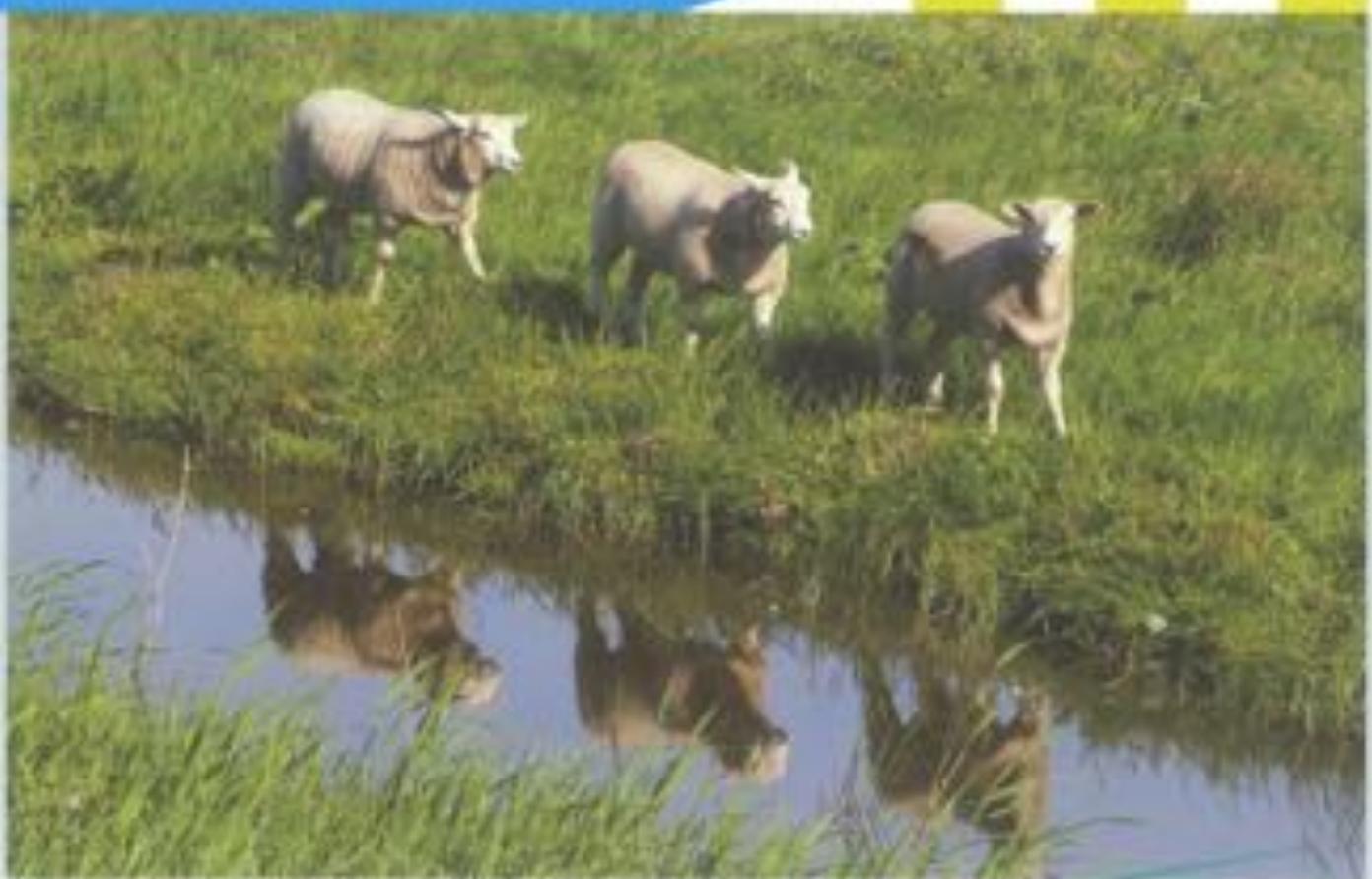
De maatregelen in het waterplan worden uitgevoerd tussen 2002 tot 2012.

IN UITVOERING

Andere betrokken partijen

- Gemeente Edam-Volendam

Naam project: Zeevang

PLANFASE

Beschrijving van het project

De polder Zeevang is een open vleerweidegebied met veel water. De polder ligt tussen Purmerend, Oosthuizen en Edam. Het grondgebruik is in hoofdzaak agrarisch. Het hoogheemraadschap zoekt op dit moment samen met andere partijen naar kansen om de benodigde tien hectare extra ruimte voor water te realiseren.

Er is een aantal kanarieke oplossingen voorhanden. Onderzoek wordt of de wateropgave opgelost kan worden bij uitvoering van het bestaande landinrichtingsplan. We kunnen mogelijk ook aanhaken bij het dijkversterkingsproject Hoorn - Edam (zie projectbeschrijving in dit boek). Percelen waarop we grond opslaan, richten we na afronding van het dijkversterkingsproject in als zogenaamde natte natuurgebieden (waterberging in combinatie van natuur). We kunnen misschien ook extra waterberging realiseren rondom Fort Edam, een onderdeel van de Stelling van Amsterdam. De provincie Noord-Holland wil zich sterk maken voor het ontwikkelen van groen, water en recreatie rondom de Stelling van Amsterdam. Een van de plannen is om de buitengebieden van de voormalige verdedigingslinie weer, net als vroeger, onder water te zetten.

Planning

We hebben nog geen exacte planning, omdat de plannen op dit moment nog niet concreet zijn. Onze plannen moeten in 2015 uitgewoerd zijn.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Zeevang
- Provincie Noord-Holland
- Dienst Landelijk Gebied
- Landinrichting Zeevang
- I.G.-Commissie Laag Holland

Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: Wormerzicht

PLANFASE

Beschrijving van het project

In de polder Wijdewormer heeft het hoogheemraadschap 38 hectare extra waterberging nodig. Bij boerderij Wormerzicht hebben particulieren plannen voor natuurontwikkeling op 21,5 hectare van hun land. Het is mogelijk om die natuurontwikkeling te combineren met de aanleg van een waterberging.

Het land wordt dan met zo'n 50 centimeter verlaagd en het polderveil met 20 centimeter. Het gebied kunnen we in tijden van extreem regenval onderwater laten lopen. Buiten het broedseizoen is het gebied straks gedeeltelijk toegankelijk voor wandelaars. Dit project is één van de maatregelen in het gebiedsplan 'Water Verbindt' (zie projectbeschrijving in dit boek).

Planning

De geplande uitvoering van het project is in 2009.

Andere betrokken partijen

- Landeigenaar
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Wormerland
- I.G.-Commissie Laag Holland

Naam project: Schermer-Zuid

PLANFASE

Beschrijving van het project

De Schermer is onder te verdelen in de polders Schermer-Zuid en Schermer-Noord. De polder Schermer-Zuid is een kenmerkend open poldergebied met, vanuit historisch perspectief, interessante landschappelijke kwaliteiten. Het grondgebruik is in hoofdzaak agrarisch.

We hebben berekend dat er in Schermer-Zuid te weinig ruimte voor water aanwezig is. De maatregelen die we zouden moeten nemen, zijn hier zo kostbaar dat het zelfstandig uitvoeren ervan maatschappelijk en financieel niet verantwoord is. Het hoogheemraadschap maakt daarom een pas op de plaats en wil eerst verkennen of andere (creatieve) oplossingen mogelijk zijn. We gaan met andere partijen in gesprek om te verkennen of er kansen zijn om de wateropgave te koppelen aan ontwikkelingen binnen de gemeente Schermer. Zoals bijvoorbeeld plannen voor woningbouw, cultuurhistorie, natuurontwikkeling, natuurcompensatie, verbreding (agrarische) bedrijfvoering, recreatie, verbetering/optimalisatie van het watersysteem, aanleg infrastructuur, beggerwerkzaamheden en dijkverzwaaring.

Planning

De planning is afhankelijk van de mogelijkheden om onze wateropgave te combineren met andere plannen.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Schermer
- Stichting Schermer Molens
- Provincie Noord-Holland
- ILG-Commissie Laag Holland

Water en Natuur
Commissie Laag
Holland
Noorderkwartier

Naam project: Purmer

PLANFASE

Beschrijving van het project

Samen met de gemeente Purmerend treffen we maatregelen om het water binnen het stedelijk gebied gezonder en veiliger te maken. Naast deze maatregelen, die zijn vastgelegd in een waterplan, treffen we ook maatregelen in de polder Purmer. We automatiseren hier zeven stuwen, vergroten de capaciteit van twee gemalen en leggen 25 hectare extra water aan. Samen met betrokken gemeenteraden onderzoeken we momenteel hoe we dit kunnen realiseren.

Planning

De maatregelen in het waterplan worden tussen 2006 en 2015 uitgevoerd. Voor de polder Purmer hebben we medio 2008 de plannen grondig uitgewerkt.

Andere betrokken partijen

- Gemeenten Purmerend, Waterland en Edam-Volendam
- ILG-Commissie Laag Holland

Naam project: Markermeerdijk Hoorn-Edam

PLANFASE

Beschrijving van het project

Bijna de gehele Markermeerdijk tussen Hoorn en Edam moet versterkt worden. In Hoorn is de dijk niet hoog genoeg. Over een veel grotere lengte is de dijk niet stabiel genoeg. Eén van de uitgangspunten bij de dijkversterking is dat we zoveel mogelijk gebruik maken van de huidige dijk. Als de dijk niet stabiel genoeg is, kan dit worden opgelost door met extra grond aan de binnenzijde van de dijk, een steunberm aan te brengen. Als de dijkversterking negatieve effecten heeft op bestaande waarden als bebouwing, cultuurhistorie of natuur, onderzoeken we meerdere mogelijke oplossingen. Want we willen de aanwezige bebouwing en landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden (zoals de aanwezigheid van kleiputten) zoveel mogelijk ontzien. Als die toch door de versterkingswerkzaamheden worden aangetast, compenseren we die.

Planning

De voorbereidingen voor de dijkversterking zijn begin 2008 gestart. De versterkingswerkzaamheden beginnen in 2011 en zijn in 2015 gereed.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Hoorn, Koggenland, Zeevang en Edam
- Bewoners en ondernemers langs de dijk
- Belangenorganisaties

Haagse Hout
Noorderkwartier

Naam project: Markermeerdijk Edam-Amsterdam

PLANFASE

Beschrijving van het project

De hoogte en stabiliteit van de Waterlandse Zeedijk tussen Edam en Amsterdam voldoet niet aan de wettelijke normen. Grote delen van de dijk moeten verhoogd en/of verbreed worden. Karakteristiek in dit project zijn de vele natuurgebieden rondom de dijk. Ook loopt de dijk door de oude Zuiderzeesplaatsen Volendam, Uitdam, Monnickendam, Durgerdam en Amsterdam-Noord. Voor ons is het een uitdaging om bij de dijkversterking rekening te houden met de belangen van natuur, cultuurhistorie en bewoners en bedrijven langs de dijk. Medio 2008 start overleg met overheden, bewoners en betrokken organisaties over de dijkversterking.

Planning

In 2010 zal het dijkversterkingsplan gereed zijn, waarna het werk wordt uitgevoerd in de periode 2012 - 2016.

Andere betrokken partijen

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Provincie Noord-Holland
- Gemeenten Edam-Volendam, Waterland, Amsterdam (stadsdeel Amsterdam-Noord)
- Bewoners en ondernemers langs de dijk
- Belangenorganisaties

Naam project: Marken

PLANFASE

Beschrijving van het project

Het voormalige eiland Marken ligt in de Gouwzee en werd in 1957 via een dijk verbonden met het vasteland. In het gebied ligt een wateropgave van 15 hectare. We vermoeden dat het watersysteem in werkelijkheid anders functioneert dan het theoretische rekenmodel aangeeft. Een mogelijke kans voor extra open water is het plan Opwaardering Goudriaankanaal.

Planning

We verwachten in juni 2008 duidelijkheid te hebben over de grootte van de wateropgave. Daarna wordt de verkenning gestart naar concrete projecten.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Waterland
- Eilandraad
(overlegplatform bewoners Marken)

Naam project: Eilandspolder

PLANFASE

Beschrijving van het project

De Eilandspolder ligt bij Schermerhorn, tussen de droogmakerijen de Schermer en de Beemster. De polder voldoet niet aan de normen voor wateroverlast. Uit onze berekeningen blijkt dat hier 73 hectare extra ruimte voor water aangelegd moet worden. De Eilandspolder heeft echter al veel oppervlaktewater en de bewoners in de polder hebben aangegeven er geen grote plassen water bij te willen hebben. Om de polder wel te laten voldoen aan de normen voor wateroverlast, zoeken we naar alternatieve maatregelen. Op dit moment is in samenwerking met de gemeente Graft-de Rijp een onderzoek gestart naar de capaciteit van het rioolstelsel.

Planning

In overleg met de gemeente wordt een planning opgesteld.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Graft-de Rijp
- ILO-Commissie Laag Holland

Naam project: Beemster

PLANFASE

Beschrijving van het project

In december 1999 werd de Beemster Werelderfgoed. In de Beemster ligt ook een deel van een ander Werelderfgoed: de Stelling van Amsterdam met vijf forten. Het hedendaagse landschap van de Beemster is sinds de drooglegging in 1646 nogenoeg hetzelfde gebleven. Toch zijn in de loop van de eeuwen sloten gedempt. Het watersysteem van de Beemster voldoet niet aan de normen voor wateroverlast. Een van de manieren om dat op te lossen is het aanleggen van tien hectare waterberging. Het hoogheemraadschap wil echter geen tien hectare open water aanleggen, maar extra water creëren door eerder gedempte waterën open te graven. Daarmee wordt ook het unieke 'poldergrid' van de Beemster versterkt en dat komt de monumentale status van het erfgoed ten goede. Ook het kampvuur van de peilvakgronden is een mogelijkheid. We hopen op die manier die volledige wateropgave in te vullen.

Planning

Naar verwachting kunnen we in 2009 met de uitvoering van de plannen starten.

Andere betrokken partijen

- Gemeente Beemster
- Provincie Noord-Holland
- Betrokken landeigenaren

Recreatieontwikkeling
Hollands
Noorderkwartier

Naam project: De Kil

PLANFASE

Beschrijving van het project

De Kil is een hoofdwaterloop tussen de gemeente Zaandstad en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest. Het water vormt een verbinding tussen het Alkmaardermeer en het Noordzeekanaal. Het hoogheemraadschap heeft lang geleden De Kil twee hectare extra waterberging nodig. We richten De Kil over een lengte van 5,5 kilometer op een natuurlijker manier in, door bijvoorbeeld flauwere oevers te graven. Zo ontstaat er meer ruimte voor water, maar ook een ecologische verbinding tussen het Alkmaardermeer en het Noordzeekanaal. Zo'n verbinding is gunstig voor dieren en planten. Langs het water worden wandelpaden aangelegd. Het project De Kil is een onderdeel van het Strategisch Groenproject Tussen Y en Z. Dit plan moet leiden tot hogere natuurwaarden en betere recreatiemogelijkheden in de groene zone tussen IJmond en Zaandstad.

Planning

De uitvoering van het project start waarschijnlijk in 2010, maar is sterk afhankelijk van de mogelijkheid om gronden te verwerven.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Dienst Landelijk Gebied
- Gemeenten Heemskerk en Zaandstad

Naam project: De Omzoom

PLANFASE

Beschrijving van het project

De Omzoom is een open gebied tussen Krommenie en een aantal nieuwbouwwijken nabij Assendelft. De gemeente Zaanstad en de provincie Noord-Holland richten dit gebied van 150 hectare in voor recreatie (met name wandelen en fietsen) en natuur. Ook wordt er zo'n 50 hectare extra waterberging aangelegd. Zes hectare is nodig om wateroverlast te bestrijden. Zevenhien hectare is nodig als watercompensatie voor de bouw van woningen en wegen. Het overige deel wordt aangelegd ten behoeve van recreatie. Het project vormt een onderdeel van het Strategisch Groenproject Tussen Y en Z. Dit plan moet leiden tot hogere natuurwaarden en betere recreatiemogelijkheden in de groene zone tussen Umond en Zaanstad.

Planning

Het project De Omzoom is rond 2013 uitgevoerd.

Andere betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Dienst Landelijk Gebied
- Gemeente Zaanstad

Colofon

Dit boek is een uitgave van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Voor meer informatie over de projecten in dit boek kunt u contact opnemen met het ProgrammaManagementbureau van het Hoogheemraadschap.

Postbus 130
1135 ZK Edam
+ 0299 66 30 00
+ 0299 66 33 33
e info@hnk.nl
www.hnk.nl

Tekst en productie

Cluster Communicatie, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Vertegeving
Studio Scarpà

Drukwerk
OBT Opnames

Fotografie en illustraties

Aerophoto-Schiphol, Gemeente Zaandstad, Cees de Groot,
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Chris Pennarts, Mark Sasse

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier behoudt zich het recht voor om af te wijken van de genoemde plannen en planningen. Aan de inhoud van dit boek kunnen geen rechten worden ontleend. Informatie uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden overgenomen met vermelding van de bron.

10 juni 2008

